

Funded by
the European Union

EU4Culture

შემოქმედებითი კლასტერებისა და

სივრცეების კვლევა

ზუბდიდის
მუნიციპალიტეტის
ფუნქციონირების
შენიშვნის
კაბალოგი

ზუბდიდის შემოქმედებითი კლასტერებისა და სივრცეების კვლევა EU4Culture პროექტის ფარგლებში შეიშუშადა. პროექტი დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ და სპარტელოში გრანტის ინსტიტუტისა და მისი პარტნიორი ორგანიზაციების მიერ ხორციელდება. აღნიშნული კვლევის შინაარსი და მასში წარმოდგენილი მასალა ზუბდიდის მუნიციპალიტეტის მერიის პასუხისმგებლობაზეა და არ ასახავს ევროკავშირის თვალსაზრისს.

1.	ქონებები	4
2.	პროექტის სამუშაო ჩარჩო	5
3.	აღმოსაჩენი ქონებები	6
4.	მოქმედი და დაგეგმილი მუდმივუნარი სივრცეები	7
5.	შემდგომი საჭიროებები	8
6.	დასკვნები და რეკომენდაციები	9
	6.1 ძირითადი ხედვები და რეკომენდაციები	9
	6.2 შეარჩეული ობიექტების განვითარების ხედვა	12
7.	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ფუნქცია დაკავშირებული შენობების კატალოგი	18
	სტატიის შემოგზავნა	19
	ზუგდიდის დაგეგმილი უნივერსიტეტის (ზღუ) I და II კორპუსები	20
	აღმოსაჩენი ქონების შემოგზავნა	21
	საავტორო შემოგზავნა ქონების დასახელებით, ზუგდიდი	22
	სარეაგირებელი შემოგზავნა ქონების დასახელებით, ზუგდიდი	23
	სპორტკომპლექსი ქონების დასახელებით, ზუგდიდი	24
	საბჭოს შემოგზავნა	25
	კლუბ-კანტინის შემოგზავნა	26
	სასაწყობო შემოგზავნა	27
	საგადასახლების შემოგზავნა	28
	მედიკალური შემოგზავნა	29
	კონსერვაციის შემოგზავნა	30
	აუზის შემოგზავნა	31
	სოფლის კლუბის შემოგზავნა	32
	აგროკომპლექსის შემოგზავნა	33
	კულტურის სახლის შემოგზავნა	34
	კონსერვაციის შემოგზავნა	35
	კანტინის შემოგზავნა	36
	პროექტების კულტურის სახლის შემოგზავნა	37
	რესტორნის შემოგზავნა	38
	ადმინისტრაციული შემოგზავნა	39
	სასაწყობო გარეგნის შემოგზავნა	40
	კულტურის სახლის შემოგზავნა	41
	კულტურის სახლის შემოგზავნა	42
	საავტორო შემოგზავნა	43
	კომპლექსური შემოგზავნა	44
	გამოყენებული მასალა	45
	მონაცემთა ბაზა	46

ევროკავშირის EU4Culture პროექტისა და ზუგდიდის კულტურის განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში, ააივ „ქრიეთივ სპარკ“-მა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიასთან თანამშრომლობით, 2022 წლის სექტემბერი - 2023 წლის იანვრის მონაკვეთში განახორციელა ზუგდიდის შემოქმედებითი კლასტერებისა და სივრცეების კვლევა, რომლის ფარგლებშიც შემუშავდა წინამდებარე დოკუმენტი. კვლევის მიზანს წარმოადგენდა ზუგდიდის შემოქმედებითი სივრცეების პოტენციალის შეფასება და რეკომენდაციების შემუშავება მათი განვითარება/შემდინისათვის. ეს სამომავლოდ შესაძლებელს გახდის იდენტიფიცირებული, ფუნქცია დაკარგული შენობების/ინფრასტრუქტურის შემოქმედებითი სივრცეებად გარდაქმნასა და განვითარებას. პროექტი და მისი შედეგები მნიშვნელოვანი ნაბიჯია ადგილობრივ დონეზე შემოქმედებითი კლასტერების¹ მხარდაჭერისა და გაძლიერებისათვის.

პროექტის ამოცანას წარმოადგენდა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში იმ რეალური პოტენციური ობიექტების გამოვლენა და აღწერა, რომლებიც სამომავლოდ შესაძლებელია მულტიფუნქციურ შემოქმედებითი სივრცეებად გარდაიქმნას; აღწერილი ობიექტების მონაცემთა ბაზის შექმნას, და არსებული სიტუაციის ანალიზის საფუძველზე, გზამკვლევის სახით, რეკომენდაციების შემუშავება, იდენტიფიცირებული ობიექტების შემდგომი განვითარების შესაძლო მიმართულებებისა და სამომავლოდ პრიორიტეტების სწორად განსაზღვრის მიზნით.

წინამდებარე გზამკვლევაში მოცემული რეკომენდაციები ეყრდნობა და თანხვედრაშია ზუგდიდის კულტურის განვითარების სტრატეგიას (2022-2026) და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდოების განვითარების სტრატეგიასთან (2019-2022), ასევე ითვალისწინებს საუკეთესო სწავლას რისო პრაქტიკას, შესაბამისად ეფუძნება პარტნიორობას და გათვალისწინებულია სხვადასხვა, დაინტერესებული მხარის თანამონაწილეობა და თანამშრომლობა.

¹„შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ“ გზამკვლევის მიხედვით: „შემოქმედებითი კლასტერი არის გეოგრაფიულად ერთ სივრცეში თავმოყრილ სხვადასხვა ორგანიზაციის ერთობლიობა, რომლებიც თავიანთი აქტივობასა და კომპეტენციებს ერთმანეთს უთმავს და აერთიანებენ ადგილობრივი რესურსების მოძიებისა და გამოყენების მიზნით. არ არსებობს შემოქმედებითი კლასტერის აღმნიშვნელი რეგულირება ერთი აღიარებული განსაზღვრება.“

პროექტი განხორციელდა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ა(ა)იპ “ქრიეთივ სპარკის” მჭიდრო თანამშრომლობით. საწყის ეტაპზე განისაზღვრა პროექტის გუნდი, რომელიც დაკომპლექტდა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერიის, ა(ა)იპ “ქრიეთივ სპარკისა” და მოწვეული ექსპერტებისაგან; განისაზღვრა მათი ფუნქცია და მოვალეობები; დადგინდა სამუშაოს განხორციელების საჭიროებები და ბანერი.

პროექტით დასახული ამოცანების ეფექტურად შესრულების მიზნით, საწყის ეტაპზე, პროექტში ჩართული ექსპერტების დახმარებით, შეიმუშავდა ის კრიტერიუმები და პარამეტრები, რომლის მიხედვითაც უნდა შეჩეულიყო სამიზნე ობიექტები და განხორციელებულიყო ზუგდიდის ტერიტორიაზე არსებული უფუნქციოდ დარჩენილი შენობების ინვენტარიზაცია (მაპინგ). ასევე, შეიმუშავდა სააღრიცხვო/საინვენტარო ბარათის ნიმუში, რომელშიც შევიდა ინფორმაცია მათ მდებარეობასთან, ფიზიკურ მდგომარეობასთან და სამართლებრივ სტატუსთან დაკავშირებით.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით, განისაზღვრა ის სამიზნე ობიექტები, რომლებიც შეესაბამებოდა შემდეგ მინიმალურ კრიტერიუმებს:

- ძირითადად გამოუყენებელი, ფუნქციონირებადი სივრცე;
- შენობის მინიმალური საერთო ფართი - 300 კვ.მ;
- მეტნაკლებად დაგაყვანებული ფიზიკურ მდგომარეობაში;
- საზოგადოებრივი ტრანსპორტით ადვილად ხელმისაწვდომი.

პროექტის შემდეგ ეტაპზე განხორციელდა იდენტიფიცირებული ობიექტების შესახებ არსებული მონაცემების შეფასება, განისაზღვრა მათი მდებარეობა რუკაზე, გადაამოწმა მისამართები და საკადასტრო მონაცემები, მოხდა განისაზღვრა სპეციალური სამუშაოების კალენდარი-სა და მარშრუტების განსაზღვრა, რომლის შესაბამისადაც ფარგლებშიც განხორციელდა იდენტიფიცირებული შენობა-ნაგებობების ინვენტარიზაცია წინასწარ შემუშავებული სააღრიცხვო ბარათების მიხედვით. სპეციალური სამუშაოების ფარგლებში, მოხდა წინასწარ იდენტიფიცირებული შენობების აღვიწერა შეფასება. გარკვეულ შენობათა შიდა სივრცის სრულყოფილი დათვალიერება ვერ მოხერხდა, შენობის მდგომარეობის, ან/და საკუთრების ფორმის გათვალისწინებით.

სპეციალური სამუშაოებით მიღებული ინფორმაციის დამუშავების შედეგად შეიქმნა მონაცემთა ბაზა, რომლის განახლებაც, სურვილისა და საჭიროებისამებრ, შესაძლებელი იქნება მომავალშიც.

პროექტის დასკვნით ეტაპზე, პროექტის გუნდის მიერ მოხდა შეგროვებული მასალის დამუშავება და ანალიზი, რომლის საფუძველზეც გამოვლინდა პოტენციური ობიექტები და შეიმუშავდა სამომავლო რეკომენდაციები, რაც ასახულია წინამდებარე გზამკვლევაში.

ამვე უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტის განხორციელებისა და წინამდებარე დოკუმენტის შეიმუშავების პროცესში, პროექტის გუნდისათვის ერთ-ერთ მთავარ სახელმძღვანელო წარმოადგინდა, 2022 წელს შემოქმედებითი საქართველოს მხარდაჭერით შეიმუშავებული, გზამკვლევი “შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ”, რომელშიც მსოფლიო საუკეთესო პრაქტიკაზე დაყრდნობით, წარმოდგენილია ძირითადი სახელმძღვანელო პრინციპები და მოდულების ვარიანტები შემოქმედებითი სივრცეების შემქმნელთან დაკავშირებით. ასევე, დოკუმენტი ითვალისწინებს, სსიპ შემოქმედებითი საქართველოს მხარდაჭერით, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის მიერ 2022 წელს შეიმუშავებულ გზამკვლევის: ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარების პერსპექტივები.

ციკლები და მოდულების ვარიანტები შემოქმედებითი სივრცეების შემქმნელთან დაკავშირებით. ასევე, დოკუმენტი ითვალისწინებს, სსიპ შემოქმედებითი საქართველოს მხარდაჭერით, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის მიერ 2022 წელს შეიმუშავებულ გზამკვლევის: ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარების პერსპექტივები.

სამიზნე აუდიტორია

წინამდებარე დოკუმენტი, პირველ რიგში, განკუთვნილია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტისა და იმ უწყებებისათვის, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან კულტურის სტრატეგიის განხორციელებასა და ურბანულ განვითარებაზე, ასევე ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში არსებული კულტურული და შემოქმედებითი ორგანიზაციებისა და დარგის სპეციალისტებისთვის. ასევე, სხვა დაინტერესებულ ადამიანებისა/ორგანიზაციებისათვის, რომელთაც სურვილი აქვთ განახორციელონ ინვესტიცია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში და მხარი დაუჭიროონ შემოქმედებითი სივრცეების შემქმნელსა და განვითარებას.

¹ინვენტარიზაციის შედეგად მიღებული მასალა ასახულია მონაცემთა ბაზაში.

²ლიდია ვარგანოვა, ნიკოლოზ ნადირაშვილი, გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ, ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები, 2022

ზუგდიდი მნიშვნელოვან პოლიტიკურ და კულტურულ ცენტრს წარმოადგენდა არა მხოლოდ სამეგრელოს რეგიონისთვის, არამედ მთელი საქართველოს მასშტაბით. XX საუკუნის დასასრულს, საქართველოში განვითარებული რთულმა პოლიტიკურმა მოვლენებამ მთლიანად მოშალა ქვეყნის ატმოსფერული-ტექნიკური ინფრასტრუქტურა, რამაც უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა ზუგდიდის განვითარებასა და კულტურულ ცხოვრებაზე. საქართველოში სამოქალაქო ომის პერიოდში დროებით შეჩერდა აღმშენებლობითი პროცესი.

ეს პერიოდი ქალაქისთვის, ისევე, როგორც დანარჩენი საქართველოსთვის, სირთულითა და გამოწვევებით აღსავსე აღმოჩნდა. ქვეყანაში შექმნილი მძიმე სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა აისახა ქალაქის ცხოვრებაზე, მოიშალა კულტურის სახლების და სხვა კულტურულ-საგანმანათლებლო კერები; მსხვილმასშტაბიანი მიგრაციის ფონზე ქალაქის მოსახლეობა შემცირდა. განსაკუთრებით მძიმე აღმოჩნდა 1992-1993 წლების კონფლიქტი აფხაზეთში, რამაც განსაკუთრებული ზეგავლენა მოახდინა ზუგდიდზე. ყოველივე ამან, ღრმა კვალი დააჩვენა ქალაქის არამართო ინფრასტრუქტურას, არამედ, კულტურული ცხოვრების დონესაც. აღსანიშნავია, რომ ზუგდიდი, თბილისის შემდეგ გახდა მეორე ქალაქი დევნილთა კომპაქტური ჩასახლების რეიდენტობის მიხედვით. დევნილთა უმეტესობა სწორედ არსებულ კულტურულ და საგანმანათლებლო დაწესებულების შენობა-ნაგებობებში დაბინავდნენ.

მართალია, ქალაქმა ნაწილობრივ უკვე გადალახა 1990-იანი და შემდგომი წლების ინფლაციური-ეკონომიკური კოლაფსთან დაკავშირებული ძირითადი სირთულეები, თუმცა, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში დღესაც ადვილად შესაჩვენებია მიტოვებული, უფუნქციო შენობების სიმრავლე, სადაც ერთ დროს ხალხის ხმაური ყოველდღიური რიტმის ნაწილი იყო, ახლა კი, უბრალოდ დუმს. თითოეული შენობა ინახავს ისტორიას, რომელიც თითქმის ისევეა დაკარგული დროსა და სივრცეში, როგორც ამათი ფასადები. ზოგი საბჭოთა პერიოდის უბრალო,

არაფრთი გამოჩენილი შენობა, ზოგი კი დასვენილი არქიტექტურით გამოირჩევა, ბევრ მათგანზე შემონახულია მოზაიკის სრული ან ნაწილობრივი ფრაგმენტები. ხოლო ზოგიერთი მოპირკეთებულია, ან ფასადზე იკითხება ძველი ორნამენტები. ეს შენობები განსხვავებული ფუნქციისა და ისტორიის მატარებელია, ყველა სოფელს ჰქონდა საკუთარი კლუბი, რომლის დანიშნულება იყო მეტად მრავალფეროვანი, სოფლის შეკრებებიდან დაწყებული, კულტურული და შემოქმედებითი აქტივობებით დამთავრებული, შედარებით დიდ სოფლებში იყო კულტურის ცენტრები, ჰიპოთეკები, ადმინისტრაციული, სამეურნეო თუ სანარმოო შენობები. სამწუხაროდ, დღეს მათი დიდი ნაწილი მიტოვებული და დასანგრევად განიჭებულია.

ერთ დროს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ ინგირში ფუნქციონირებდა აეროპორტი, საიდანაც ფრენები ხორციელდებოდა თბილისის, სოხუმის, ქუთაისის, ბათუმისა და მესტიის მიმართულებით. თბილისამდე გადაფრენას სულ რაღაც 55 წუთი სჭირდებოდა. გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში შენობა გაიქარცვა. მოგვიანებით, იყო არაერთი მცდელობა, ინგირის აეროპორტი ხელახლა აღედგინათ ან აეშენებინათ, თუმცა, უშედეგოდ⁴.

ყველაზე მეტად ქალაქ ზუგდიდში თავისი მასშტაბითა და დანიშნულებით გამოირჩევა ყოფილი ენგურ-ქალაქ კომპინატის და მისი მიმდებარე ტერიტორია, სადაც წარმოდგენილ ინდუსტრიულ ზონასთან ერთად, სამოქალაქო ინფრასტრუქტურაც - სასტუმროები, გაა-ჯანსაღებელი, სპორტული და საცხოვრებელი კომპლექსებიც უხვადანა წარმოდგენილი.

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში, გარდა კულტურისა, განსაკუთრებული ყურადღება ექცეოდა ახალგაზრდობასა და სპორტს, რასაც ადასტურებს დღემდე შემორჩენილი სხვადასხვა ტიპის სპორტული კომპლექსებისა და განსხვავებული პროფილის სასწავლებლების მიტოვებული ან/და ფუნქციის შეცვლილი შენობები. ამის

ნათელი მაგალითია, სოფელ ჭკადუაში არსებული პიონერთა ბანაკი, რომელიც გაიხსნა მეოცე საუკუნის შუა პერიოდში და ხის კოტეჯებისაგან შედგებოდა. ამ ფუნქციონირებდა სხვადასხვა შემოქმედებითი და სპორტული სემინარები-ნორჩი ფეხბურთელების, ფრენბურთელების, მაგიდის ჩოგბურთის და სხვა. 1986 წელს, ძველი ბანაკის გაზაფხუ, ახალი კაპიტალური 6 კორპუსი აშენდა (1 ადმინისტრაციული შენობა, 1 სასადილო და 4 კამპუსი (აქედან აშუაგად 1 კამპუსი დანგრეულია)), რომელიც გაშლილი იყო რამდენიმე ჰექტარზე. ბანაკი საქართველოს მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე დიდი გახლდათ - ერთ ჰექტარზე 500-მდე მოსწავლე-ახალგაზრდას (პიონერს) იღებდა, არა მხოლოდ საქართველოდან, არამედ მთელი საბჭოთა კავშირიდან. 1989 წელს მოსწავლეების მიღება შეწყდა, 1990-1993 წწ გადაკეთდა მოხუცთა პანსიონატად, 1993 წელს კი ამ აფხაზეთიდან იკუთვნებოდა გადაადგილებულ პირთა ოჯახები დასახლდნენ, რომელთა ნაწილი დღესაც ამ ცხოვრობს.

⁴ <https://1tv.ge/news/mitovebuli-shenobebi-samegreloshi-istoriis-utyvi-motsmeebi/>

მოქმედი და დაგეგმილი მულტიფუნქციური სივრცეები

შემოქმედებითი კლასიკებისა და სივრცეების კვლევა

ბოლო წლების განმავლობაში, ზუგდიდში მოქმედი კულტურული თუ საგანმანათლებლო სივრცეების ხელშეწყობის მიზნით ცდილობენ ყოველდღიურ საქმიანობაში თანამედროვე მულტიფუნქციური ელემენტების შეტანას, თუმცა ეს ჯერ-ჯერობით მაინც არ არის საკმარისი.

ამავე კონტექსტში, ასევე აღსანიშნავია, ააიკ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის გიგლიოთეკების მართვის ცენტრი, რომელიც განათლებისა და შეხვედრებისთვის თანამედროვე სივრცედ გარდაიქმნის პროცესშია, ვიზიტორებს, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდებს, ეძლევათ შესაძლებლობა არამარტო გაეცნონ ლიტერატურას, არამედ შეიკრიბონ, განიხილონ მათთვის საინტერესო საკითხები, და მიიღონ არაფორმალური განათლება⁵

მნიშვნელოვანია გამოყენებითი ხელოვნებისა და ხალხური რწმუნის ოსტატებისთვის მულტიფუნქციური შენობის განთავსების პროექტი "მოზაიკა", რომელიც ხორციელდება „დანის ლტოლვილთა საბჭოს“ მიერ, საქართველოს ხელოვნებისა და კულტურის ცენტრის (GACC) და საქართველოს მემკვიდრეობისა და რწმუნის ასოციაციის (GHCA) ტექნიკური მხარდაჭერით. პროექტის მიზანს წარმოადგენს სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში სახელოვნებო საქმეთა ერთიანი ხედვის შექმნა, რომელიც აერთიანებს, ტრადიციებს, ინოვაციებს, განათლებას, პროფესიულ განვითარებას რეგიონული კლიმატი იდენტობისა და ეკონომიკური სიცოცხლის უზრუნველყოფის განვითარებას: არსებული რწმუნით რესურსების კავშირდამუშავებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის გზით. ხელნაკეთობების განვითარების ცენტრის „მოზაიკა“-ს ფარგლებში მოხდება ადგილობრივი და რეგიონის სტუმრებისათვის ისეთი აქტივობების შეთავაზება როგორც: საგანმანათლებლო საქმიანობა, კონფერენციები და გამოფენები. დამო სივრცეების ოპერირებისა და ხელნაკეთობების ოსტატების ადგილობრივი ქსელის შექმნის მიზნით, სამომავლოდ, დაგეგმილია აღნიშნული ცენტრის გარდაქმნა ხელნაკეთი ნივთების ოსტატთა საქმეთა გიგანის ინკუბატორად. ცენტრი ფუნქციონირების და-

წყობის შემდგომ უმასპინძლებს ისეთ მულტიფუნქციურ სივრცეებს, როგორცაა: შოუ ოთახი, მცირე დემო-ხელნაკეთობების სივრცეები, კაფე და საოჯახო სასტუმრო - 4 ოთახით. ასევე ცენტრში იფუნქციონირებს საგამოფენო და სასწავლო ოთახები, ხოლო ზედსართული დაეთმობა საოფისო ფართებს. ხელნაკეთობების ცენტრი „მოზაიკა“ წარმოადგენს უნიკალურ ობიექტს სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში, რომელიც შექმნის მნიშვნელოვან ზეგავლენას ეკონომიკური ზრდისათვის ხელნაკეთობებისა და სახელოვნებო სფეროში აქტიურ პირებისთვის ღონისძიებების, ტრენინგების, შესაძლებლობების გაძლიერებისა და ტურისტული საქმიანობის განვითარების გზით. აღნიშნული ცენტრი სრულმასშტაბიან ფუნქციონირებას დაიწყებს 2023 წლის 1 მარტს.

ამასთან, ზუგდიდში 2022 წლის ოქტომბერში, მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ დაიწყო ზოიად გამსახურების სახელოვნების სპერეზიდენტო გიგლიოთეკის, მუზეუმისა და ახალგაზრდული ცენტრის მშენებლობა. შენობის კონსტრუქცია, გულისხმობს ისეთი, მულტიფუნქციური სივრცის შექმნას, რომელიც ადგილობრივ მოსახლეობას, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდებს შეუძენს განვითარების, საკუთარი იდეების დაგეგმვის, მათი წარდგენისა და სიხალისების დანერგვის მატ საშუალებას. აღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, შენობაში მოეწყობა საკითხველო დარბაზი, გიგლიოთეკის არქივი, მუდმივი და დროებითი საგამოფენო სივრცე, საინფორმაციო ცენტრი ტურისტებისთვის, სივრცე ინტერაქტიული სწავლებისთვის, კაფე და ვერანდა, რომელსაც ხელი დადინანების სასახლისკენ ექნება. პროექტი ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამის ფარგლებში, აიხის განვითარების განკის ფინანსური მხარდაჭერით ხორციელდება, რომლის ჯამური ღირებულებაც 18 000 000 ლარზე მეტია. პროექტის დასრულება 2024 წლის გაზაფხულში იგეგმება.

გარდა ამისა, ახალგაზრდული მულტიფუნქციური სივრცეები ზუგდიდის სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ერთეულებშიც იქმნება, რაც ცალსახად ხაზს უსვამს არსებული სივრცეების საჭიროებას, ასეთი ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ორია:

რიყის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ავსტრიის საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით 2022 წლის გოლოს, შეიქმნა ახალგაზრდული მულტიფუნქციური სივრცე, რომელიც აღჭურვილია თანამედროვე კომპიუტერული ტექნიკით და ადგილობრივ მოზარდებსა და ახალგაზრდებს ემსახურება. ამ საქმიანობას ეწევა ააიკ "მთავარი თემა" რომლის საინიციატივო ჯგუფი 30-50 ახალგაზრდით არის დაკომპლექტებული.

ნარაზენის ადმინისტრაციულ ერთეულში ახალგაზრდული სივრცე, თავდაპირველად, ჯერ კიდევ 2003 წელს შეიქმნა, თუმცა შემდგომ გარკვეული მიზეზების გამო შეწყვიტა ფუნქციონირება და მხოლოდ 2021 წელს განაახლა საქმიანობა. ახალგაზრდული სივრცე განთავსებულია ნარაზენის ეკლესიის ტერიტორიაზე და მას საქმიანობისათვის ერთი ოთახი აქვს დათმობილი. სამწუხაროდ სივრცე არ არის აღჭურვილი არანაირი ტექნიკით, თუმცა ამ პერიოდულად, სხვადასხვა ტიპის ახალგაზრდული შეხვედრები იმართება. სივრცით აქტიურად 15-მდე ახალგაზრდა სარგებლობს. მიუხედავად ზემოთ აღნიშნული პროექტებისა, ამ ეტაპისათვის, ის სრულად ვერ პასუხობს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში არსებულ გამოწვევებსა და საჭიროებებს, თუმცა შემოქმედებითი საქმეთა განვითარებისათვის მიმართული, მნიშვნელოვანი წინ გადადგმული ნაბიჯები სტიმულირებას მოახდენს, ზუგდიდის კულტურის განვითარების სტრატეგიით გათვალისწინებული მიზნების მისაღწევად ეფექტური შედეგების მიღებას.

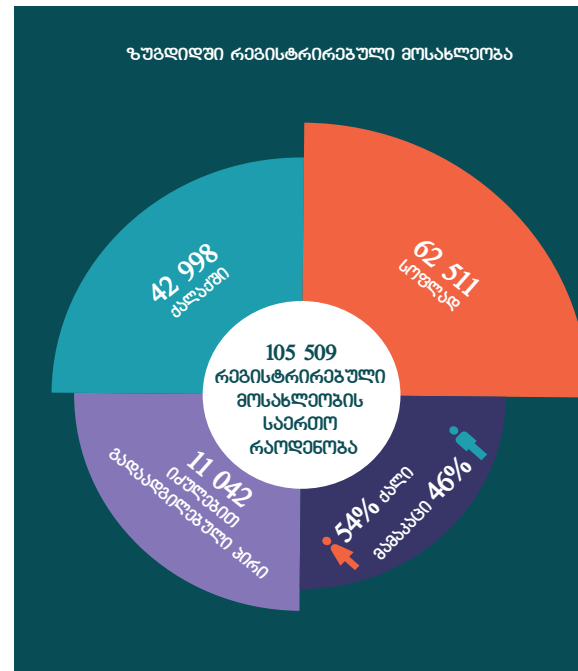
⁵ <https://jam-news.net/ge/mitovebuli-bibliotekebi-dasavlet-saqartveloshi-ratom-ver-izidavs-isini-akhalgazrdebs/>

წლების განმავლობაში ქალაქში დაგროვილი პრობლემებისა და გამოწვევების შედეგად, შედარებითმა ეკონომიკურმა სტაბილურობამ, მოსახლეობაში კულტურული მოთხოვნილებები და საქიროებები გაზარდა.

"ზუგდიდში მოსწავლე ახალგაზრდობის განვითარების სასახლის, კულტურის სახლების, გალერეების, სპორტებისა და სოციალური კავების არსებობის მიუხედავად, ახალგაზრდები კვლევებში ერთ-ერთ პრობლემად აფიქსირებენ მათი შეკრების სივრცეების სიმცირეს, რაც განვირგნათ სოფლებში თავშესაფრის ადგილების არარსებობით. ისინი შეკრების ადგილად მიიჩნევენ კუთხეს, სადაც თავისუფალი დროის ორგანიზებას შეძლება, სივრცე, სადაც თავმოყრილი იქნება არამართო სატრენინგო, არამედ სპორტულ-კულტურულ-შეგავითი ხასიათის კუთხეები, მათ შორის ბიზლიოთეკის და სამაგიდო თამაშების სივრცე. ეს ყოველივე საშუალებას მისცემს ახალგაზრდებს თავისუფლად შეისწავლონ საკუთარი იდეების/პროექტების განხორციელება, საკუთარი თავის რეალიზება და განვითარება, რაც თავისუფალი დროის ეფექტურად ორგანიზებას შეუწყობს ხელს", ნათქვამია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდობის განვითარების 2019-2022 სტრატეგიის დოკუმენტში - ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემა, რაც გამოიკვეთა იყო შემოქმედებითი, ხელმისაწვდომი სივრცის არარსებობა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში.

მიუხედავად იმისა, რომ ზუგდიდში სხვადასხვა კერძო თუ საჯარო ობიექტის გაზაზხა არსებობა არაერთი სატრენინგო და შეხვედრების სივრცე, არ არსებობს სივრცე, სადაც ახალგაზრდებს და დამწყებ ხელოვნებს შეუძლიათ შეხვედრა, ერთმანეთისთვის საკუთარი იდეებს, მიზნებისა და რესურსების გაზიარება, საგაზირო ინფრასტრუქტურით სარგებლობა და აქტივობების დაგეგმვა. შესაბამისად, დოკუმენტის ერთ-ერთი სტრატეგიული მიზნის მისაღწევ ამოცანად გათვალისწინებულია - ახალგაზრდების შეკრებისა და ურთიერთობების წახალისებლად საჯარო და თავისუფალი სივრცეების შექმნა ყველა სოფელში.

ამასთან, ქალაქში პრაქტიკულად არ არსებობს მულტიფუნქციური სივრცე, რომელიც შეძლებს უმასპინძლოს, როგორც ადგილობრივი ისე საერთაშორისო დონის მსხვილმასშტაბიან ღონისძიებას.

ღიაგრამა¹: ზუგდიდში რეგისტრირებული მოსახლეობა.

დამატებით, იგივე დადასტურდა 2021-2022 წლებში ზუგდიდის კულტურის განვითარების სტრატეგიის შემუშავების ფარგლებში ჩატარებული კვლევებით, რომლებმაც ცხადყო ზუგდიდის მოსახლეობისათვის მულტიფუნქციური და შემოქმედებითი სივრცეების არსებობის უკიდურესი საქიროების აუცილებლობა. ზუგდიდის კულტურის განვითარების 5 წლიანი სტრატეგია, რომელიც 2021-2022 წლებში, ევროკავშირის დაფინანსებული 4გულტურა პროექტის მხარდაჭერით შემუშავდა და 2022 წლიდან 2026 წლის ჩათვლით ძალაში

მთავარ კულტურულ და შემოქმედებით თემებს, შესაძლებლობებს, მიზანსწრაფვებსა და პრიორიტეტებს განსაზღვრავს, ერთ-ერთ პრიორიტეტად, შემოქმედებითი ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობი გარემოს ჩამოყალიბების მიზნით, შემოქმედებითი სივრცეების შექმნისა და განვითარების ხელშეწყობას ისახავს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, უფუნქციოდ დარჩენილი ინფრასტრუქტურის მდგომარეობის შეფასება და პოტენციური განსაზღვრა, რათა შემდგომ, დაინტერესებული მხარეების მიერ მოხდეს მათი მულტიფუნქციურ სივრცეებად გარდაქმნა, სადაც შემოქმედებითი ადამიანები შეიკრიბებიან, განიხილვენ თავიანთ იდეებს, გამოცდიან მათ შესაბამისობას გაზართან მიმართებაში და ჩაატარებენ ექსპერიმენტებს. ეს გააძლიერებს ინტერ-დისციპლინურ გარემოს, გაზრდის ქალაქის მიმზიდველობას და განავითარებს ადგილობრივ საზოგადოებას.

განხორციელებული კვლევისა და შეფასების საფუძველზე შეიძლება ითქვას, რომ დღეისთვის, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში არსებული უფუნქციო შენობების დაახლოებით 30% ჯერ კიდევ იძლევა მათი ხელახალი გამოყენების შესაძლებლობას. რაც მნიშვნელოვნად რესურსად უნდა ჩითვალოს, ერთი მხრივ მუნიციპალიტეტის წინაშე არსებული გამოწვევების საპასუხოდ, მით უფრო, დამატებითი ახალგაზრდული თუ მულტიფუნქციური შემოქმედებითი სივრცეების შექმნის მოთხოვნილების საპიქსი უკვე წლებია ღვას მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის დღის წესრიგში. მიერე მხრივ კი უფუნქციო შენობების ხელახალი გამოყენება ხელს შეუწყობს რესურსების სწორ გამოყენებასა და მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევას.

6.1. ძირითადი ხედვები და რეკომენდაციები

არასაბუთო, რომ მსოფლიო საუბათესო პრაქტიკად არის აღიარებული, ნაცვლად ახალი შენობების აშენებისა, უკვე არსებული ხელახალი გამოყენება. ეს, ერთი მხრივ, მნიშვნელოვანია რესურსების მდგრადი გამოყენებისათვის, ხოლო, მეორე მხრივ, ისტორიული შენობების აღაპტაცია/ხელახალი ფუნქციის შექმნა, სანტარესო, მრავალმხრივი სივრცეების შექმნის შესაძლებლობას იძლევა. ზუგდიდის მაცხოვრებლების წინაშე შემოქმედებითი სივრცის არარსებობის აღმოფხვრის გზაზე, იმ ქვედითი ნაბიჯების გადადგმის პროცესში, რომელიც ხელს შეუწყობს ქალაქსა და მის შემოგარენში ახალი მულტიფუნქციური შემოქმედებითი სივრცეების შექმნას და განვითარებას, სასურველია აღნიშნული პრინციპის გათვალისწინება.

“მიტოვებულ შენობების შემოქმედებითი მიზნებით გამოყენება არა მხოლოდ კომერციულ, არამედ კულტურულ ღირებულებას სძენს. როგორც წესი, ხელოვნები და შემოქმედებითი პროფესიონალები, პოტენციალს ხედავენ იქ, სადაც ამახ სხვები ვერ ამჩნევენ. მიტოვებული შენობების შემოქმედებითი სივრცეებად გამოყენების თანამდებრი სიკეთეები:

- სოციალური და კულტურული აქტივობების გაძლიერება;
- ხელოვნებისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიებისთვის რესურსება (პირველ რიგში, სივრცეებზე) ხელმისაწვდომობის ზრდა;
- სივრცის დინამიკურობის შენარჩუნება და სოციალური ჯგუფების გაძლიერება;
- ახალი საჯარო სივრცის გახსნა და საჯარო სივრცეების მოწყობის კონცეფციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლება.⁷⁴

როგორც უკვე აღინიშნა, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში არაერთი ფუნქციის დაკარგული შენობაა, რომელიც მიზანშეწონილია სამომავლოდ სხვადასხვა ფუნქციით იქნას დატვირთული. ერთი მხრივ, მუნიციპალიტეტისათვის დიდ გამოწვევას წარმოადგენს მის ტერიტორიაზე არსებული მიტოვებული, უფუნქციოდ დარჩენილი და მოუხლები შენობები, ხოლო მეორე მხრივ ის წარმოადგენს დიდ პოტენციალს სამომავლოდ ახალი შემოქმედებითი, კულტურული, და არამხოლოდ, მიზიდულობის ცენტრების ჩამოყალიბებისა და შექმნისათვის, რაც თავის მხრივ დადებითად აისახება ლოკალურ სოცო-ეკონომიკურ მდგრად განვითარებაზე:

“შემოქმედებითი ინდუსტრიასა და პრაქტიკაში განხორციელებულ მცირედ ინვესტიციასაც კი შეუძლია თანდათან შეცვალოს საზოგადოების ქცევა ისე, რომ ხელოვნება და კულტურა ყოველდღიური ცხოვრების ნაწილად იქცეს და პოტენციურად გამოიკვეთოს მდგრადი განვითარებისკენ მიმავალი გზა. ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოებმა ხელი უნდა შეუწყონ ქალაქში არსებული პრობლემების შემოქმედებითად გადაჭრის შესაძლებლობების შექმნას და განვითარებას, კერძო სექტორთან, კვლევრებთან, აკადემიურ წრეებთან, მოქალაქეებთან და სტარტაპებთან თანამშრომლობის გზით“.

აღსანიშნავია, რომ რეგიონში არ არსებობს მრავალპროფილური შემოქმედებითი სივრცე, რომელიც დინტარესებულ პირებს შეუძენს შესაბამის სამუშაო გარემოს, საჭიროების შემთხვევაში მიიღებს რეზიდენტებსა და ხელს შეუწყობს სოციალურ სამეწარმეო საქმიანობას. შესაბამისად, ზუგდიდში მსგავსი სივრცის გაჩენა უკიდურესად მნიშვნელოვანია, მითუმეტეს მუნიციპალიტეტში, და ზოგადად რეგიონებში, არსებული ფართომასშტაბიანი ადამიანური რესურსის გადინების ფონზე. დამატებითი მნიშვნელოვანი ელემენტი მსგავსი სივრცეების ჩამოყალიბებასა და განვითარებას ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში, მისი დროებითი ოკუპირებულ ტერიტორიებთან სიახლოვის გამო. სივრცე ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს არა მარტო რეგიონში მცხოვრები ახალგაზრდებისა და ზოგადად შემოქმედებისათვის, არამედ დროებით ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მყოფი პირებისთვისაც. გზით “.

⁷⁴ ლიდა ვარაგნოვა, ნიკოლოზ ნადირაშვილი, გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ, ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები, 2022, გვ.6
⁷⁵ ლიდა ვარაგნოვა, ნიკოლოზ ნადირაშვილი, გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ, ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები, 2022, გვ.14

აღსანიშნავია, რომ რეგიონში არ არსებობს მრავალპროფილური შემოქმედებითი სივრცე, რომელიც დაინტერესებულ პირებს შეუძენს შესაბამის სამუშაო გარემოს, საჭიროების შემთხვევაში მიიღებს რეზიდენტებს და ხელს შეუწყოს სოციალურ სამეწარმეო საქმიანობას. შესაბამისად, ზუგდიდში მსგავსი სივრცის გაჩენა უკიდურესად მნიშვნელოვანია, მითუმეტეს მუნიციპალიტეტში, და ზოგადად რეგიონებში, არსებული ფართომასშტაბიანი ადამიანური რესურსის გადინების ფონზე. დაგეგმვითი მნიშვნელობა ეძლევა მსგავსი სივრცეების ჩამოყალიბებას და განვითარებას ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში, მისი დროებით მოქუპირებულ ტერიტორიებთან სიახლოვის გამო. სივრცე ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს არა მარტო რეგიონში მცხოვრები ახალგაზრდებისა და ზოგადად შემოქმედებისათვის, არამედ დროებით მოქუპირებულ ტერიტორიებზე მყოფი პირებისთვისაც.

დაგეგმვით, მულტიფუნქციური შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება, ასევე ხელს შეუწყოს უშუალოდ ძალაქ ზუგდიდში მსხვილმასშტაბიანი ღონისძიებების ჩატარებას ან/და მასპინძლობას რომლის რესურსიც ამაჟამად ფაქტიურად არ არსებობს.

ზუგდიდის მიტოვებული/ფუნქცია დაკარგული შენობების მულტიფუნქციურ შემოქმედებით სივრცეებად წარმატებით გარდაქმნის მიზნით, სასურველია:

- ▶ **ზუგდიდის მაცხოვრებლების წინაშე არსებული საჭიროებების გათვალისწინება** - ამისათვის აუცილებელია დაგეგმვითი კვლევების ჩატარება, პროცესში სამოქალაქო საზოგადოების ფართო ჩართულობა და შესაბამისად მოხდეს პროცესის დაგეგმვა;
- ▶ **თანამშრომლობითი პრინციპის დაცვა** - პროცესი ვერ იქნება წარმატებული სახელმწიფო, კერძო და არასამთავრობო სექტორის მჭიდრო თანამშრომლობისა და დაგეგმვის ჩართულობის გარეშე;
- ▶ **დაგეგმვითი ფინანსური რესურსების მოძიება** - აღნიშნული შეიძლება განხორციელდეს კერძო სექტორის დაინტერესების შედეგად, ან საერთაშორისო ფონდების ჩართულობით. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია დაგეგმვის ეტაპზე სწორი, დაგეგმვის კონცეფციის შემუშავება, რომელიც ერთი მხრივ ხელმისაწვდომ სივრცეს შესთავაზებს მოსახლეობას, ხოლო მეორე მხრივ კომერციულად სანტიმარსო იქნება კერძო სექტორისათვის;
- ▶ **საერთაშორისო პლატფორმების მხარდაჭერა** - შემოქმედებითი სივრცეების დაგეგმვისა და ჩამოყალიბების პროცესში მნიშვნელოვანი ეტაპია სხვადასხვა საერთაშორისო წარმატებული მაგალითის გაზიარება, ამისთვის შესაძლებელია სხვა სივრცეებთან “დამეგობრება”, ძნელის შემთხვევაში, ან არსებულ ძნელში განევირთება; სექტორში არსებული შესაბამისი პლატფორმების გამოყენება;
- ▶ **სოციალური სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა** - სივრცე დაიგეგმოს იგვარად, რომ ხელი შეუწყოს ადგილობრივ სოციალური სამეწარმეო საქმიანობას;
- ▶ **ინკლუზიურობა და ხელმისაწვდომობა** - აუცილებელია გარანტირებულ იქნეს სივრცის ხელმისაწვდომობა საზოგადოების ყველა ჯგუფის წარმომადგენლებისათვის, მიუხედავად მათი შესაძლებლობებისა და ხედვებისა;
- ▶ **ხელი შეუწყოს შემოქმედებითი არეალის განვითარებას** - გათვალისწინებულ იქნას გრძელვადიანი განვითარების შესაძლებლობა/პერსპექტივა არა მხოლოდ კონკრეტული შენობის არამედ ურთიერთობით არეალისათვის. ამასთან მნიშვნელოვანია, კონკრეტული შემოქმედებითი სივრცე ემსახურებოდეს არა ერთ კონკრეტულ კვარტალს/უბანს/სოფელს არამედ უფრო ფართო არეალს;
- ▶ **ფუნქციური გადაწყვეტილება** - იგვარად მოხდეს სხვადასხვა შინაარსისა და ფუნქციით დატვირთული შემოქმედებითი სივრცეების განვითარების დაგეგმვა, რომ არ მოხდეს კონცენტრირება ერთ არეალში, არამედ მოხდეს მათი დივერსიფიკაცია სხვადასხვა ლოკაციებზე.

შემოქმედებითი სივრცეების წარმატებით შექმნისა და განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია გათვალისწინებულ იქნას შემდეგი ფაქტორები: მუნიციპალიტეტის ჩართულობა; სამიზნე შენობის საკუთრების ფორმის გათვალისწინება და მისაკუთრებთან სწორი და ღია დიალოგის წარმოება; ადგილობრივი მოსახლეობის აზრის გათვალისწინება და მათთან კონსულტაცია; გააქტიურება და ღია კომუნიკაცია ყველა დაინტერესებულ მხარესთან მთელი პროცესის განმავლობაში; მულტიდისციპლინარული მიდგომა - პროცესში სხვადასხვა დარგის სპეციალისტების ჩართულობა სანაწიში ეტაპიდანვე; საჭიროებების სწორად განსაზღვრა და შესაბამისი ფინანსური რესურსების უზრუნველყოფა გრძელვადიან პერსპექტივაში.

ღამატებით, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ უკიდურესად მნიშვნელოვანია, პროცესი იყოს ადგილობრივ მოსახლეობაზე მორიენტირებული, ითვალისწინებდეს მათ ინტერესებსა და საჭიროებებს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტის ფარგლებში შესწავლილი შენობების ნაწილში ცხოვრობენ იმულები და დაადგილებულ პირთა ოჯახები. შესაბამისად, ესეთი სივრცეების შემდგომი განვითარების დაგეგმვის პროცესში, მნიშვნელოვანია აქ მცხოვრები პირების ინტერესების გათვალისწინება, მოლაპარაკება და მათთვის სხვადასხვა ალტერნატივის შეთავაზება.

გზამკვლევი "შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ", შემოქმედებითი მულტიფუნქციური სივრცეების შექმნისა და განვითარებისათვის გამოყოფს დაფინანსების სხვადასხვა შესაძლო სისტემას, როგორცაა სახელმწიფოს მიერ სუბსიდირებული, თვით დაფინანსებული, ჰიბრიდული დაფინანსება, კორპორაციული მხარდაჭერა, ძრადფანდინგი. ზუგდიდის შემოქმედებითი სივრცეების პოტენციალის შეფასების შედეგად, შეიძლება ითქვას, რომ ზემოაღნიშნული მოდელებიდან სანაწიში ეტაპზე, რეკომენდირებულია და შესაძლებელია სახელმწიფოს მიერ სუბსიდირებული და ჰიბრიდული დაფინანსების მოდელების გამოყენება, განსაკუთრებით იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ ყველა შეჩვეული შენობა წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. თუმცა, სამომავლოდ, შესაძლებელია ასევე ძრადფანდინგისა და კორპორაციული მხარდაჭერის მოდელების გამოყენება, განსაკუთრებით უკვე არსებულ/დაგეგმილ შემოქმედებითი სივრცეები სხვადასხვა მცირე სტუდიოებისა და სოციალური მენარეების მხარდაჭერის მიზნით და ასევე, რეზიდენციების/სასტუმროების ზონის განვითარებისას.

ამასთან, მუნიციპალიტეტის/სახელმწიფოს მიერ პირველი ინვესტიციის განხორციელების პარალელურად, მნიშვნელოვანი და გარდაუვალია პროცესში კერძო სექტორის ჩართვა. ამისთვის აუცილებელია, დაგეგმვის ეტაპებზე მოხდეს სხვადასხვა საინვესტიციო შეთავაზებების მომზადება და კერძო სექტორისა და ფონდებისათვის საინტერესო გარემოს შექმნა, რაც ხელს შეუწყობს მხარე ინვესტიციებს.

ამვე გასათვალისწინებელია, რომ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში ამ ეტაპზე არ დგას ათეულობით მულტიფუნქციური შემოქმედებითი სივრცის ინიცირების საჭიროება. შესაბამისად, პროექტის ფარგლებში აღწერილი ყველა შენობა ვერ იქნება ათვისებული ამ მიზნით. თუმცა ეს შენობები წარმოადგენენ მნიშვნელოვან პატერნალურ გაზასა და რესურსს, რომლისთვისაც სიცოცხლის დაბრუნება აუცილებელია, რაც მოახდენს შემოქმედებითობის სტიმულირებას, გააჩენს ახალ მიზიდულობის კერებს, და ხელს შეუწყობს კონკრეტული ადგილების სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას. შესაბამისად, საჭიროა არსებული რესურსის ამ კონტექსტში შეფასება და შესაბამისი საინვესტიციო შეთავაზებების შემუშავება, რათა განვითარება იყოს მდგრადი, გეგმაზომიერი და ჰარმონიული მუნიციპალიტეტის სოციალურ და ურბანულ საჭიროებებთან. და გოლოს, პროექტის ფარგლებში გამოვლენად ობიექტები, რომლებიც მიგვაჩენს, რომ თავისი არქიტექტურული ღირებულებებით, იმსახურებს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის სტატუსს, კონკრეტულად:

> ყოფილი საბჭოს შენობა ანაკლიაში (მონაცემთა ბაზის ნომერი - 06);

> ყოფილი კულტურის სახლის შენობა ჯიხაშკარში (მონაცემთა ბაზის ნომერი - 18);

> ყოფილი კულტურის სახლის შენობა ნარაზენში (მონაცემთა ბაზის ნომერი - 20);

> ყოფილი სტამბის შენობა ზუგდიდში (მონაცემთა ბაზის ნომერი - 21);

შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ" გზამკვლევის მიხედვით:

"სახელმწიფოს მიერ სუბსიდირებული - ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოს (მუნიციპალიტეტი, მერია და სხვა), სამთავროვო უწყების (ერთი ან რამდენიმე სამინისტრო) ან ევროკავშირის დაფინანსებით. ამავე პირი მიღება სტრატეგიულია იმ შემთხვევაში, თუ გადაწყვეტილების მიღებაზე ორგანო შემოქმედებითი სივრცის განსაზღვრებაზე გრძელვადიანი გეგმატა დაამტკიცა. არსებობს ვარიანტი, რომ მისაკუთრებ (სახელმწიფო) განიხილოს მინერალურიდან (როგორცაა განხორციელებს არაკომერციული ორგანიზაცია, სახელმწიფო ტენდერის მოგების შემდეგ), რაც უზრუნველყოფს გრძელვადიან მდგრადობას.

ჰიბრიდული დაფინანსება - გარე დაფინანსების წყაროებისა და საკუთარი შემოსავლების დაბალანსებული კომბინაცია. გარე დაფინანსების წყაროები განსხვავებულია: სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხები, ფონდები (ადგილობრივი, ეროვნული, საერთაშორისო), ევროკომისიის პროგრამები და სხვა;

ძრადფანდინგი - მსოფლიოში შემოქმედებითი ინფუსტრის პროექტების, მათ შორის, შემოქმედებითი სივრცეების მხარდაჭერის კუპონული მეთოდი. ძრადფანდინგი გულისხმობს სხვადასხვა ოდენობის თანხის მოთხოვნას უცნობი ადამიანებისგან (როგორც წესი, ონლაინ) და ასრულებს შუამავლის როლს დონორებსა და პანფიციტარებს შორის.

კორპორაციული მხარდაჭერა - დაფინანსებულია კერძო ინვესტიციებზე. ამგვარი ინვესტიციების წყაროა კორპორაციები ან ფიზიკური პირები, სხვადასხვა ფორმით - ვაგ. გიზნის კომპანიების კოალიცია ან ინვესტორი, რომელიც დებს კაპიტალს მომავალ გიზნეში. კორპორაციული მხარდაჭერის წყაროს ყველაზე ხშირად წარმოადგენენ პანკები, სადაზღვეო კომპანიები, უძრავი ქონების სააგენტოები ან სამშენებლო კომპანიები - იმ შემთხვევაში, თუ შემოქმედებითი კლასტერი დაკავშირებულია შენობის რეკონსტრუქციასთან. შემოქმედებითი იდეების ასევე რეკონსტრუქციას, რომლებიც მოქმედებენ როგორც კომერციული ორგანიზაციები, შემოქმედებითი მენარეები უნდა იყოს განვითარების საფუძვლად, ხოლო ფიზიკური პირები (ინვესტორ-ანგელოზები და სხვები) ახორციელებენ ინვესტიციის სტარტაპების მომავალ განვითარებაში."

ძრადფანდინგის, ანუ სახალხო დაფინანსების პრაქტიკის შესახებ დამატებითი მნიშვნელოვან რესურსს წარმოადგენს საპარტეპოოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის (CSRDC) მიერ, პროექტის „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივა: მდგრადი, ღია და ანგარიშვალდებული სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციები საპარტეპოოს განვითარებისთვის" ფარგლებში, ევროკავშირისა და კონრაფ ადენაუ-რის ფონდის მხარდაჭერით შემუშავებული "ძრადფანდინგის ლინსიპების გზამკვლევი".

https://eunighbourseast.eu/wp-content/uploads/2021/11/live_cowdfunding_guideline_csrdg_2021.pdf

"კულტურა და შემოქმედებითობა, მსოფლიოს არაერთ ქალაქში აღიარებულია, როგორც ურბანული განვითარებისა და განახლების სტრატეგიის ძირითადი რესურსი. მსოფლიოს ბევრ მცირე და საშუალო ზომის პოსტინდუსტრიულ ქალაქში, კულტურისა და სხელოვნებო დანიშნულების ახალი ოგიეჰეები, მიტოვებულ და გამოუყენებელ სივრცეებში (ყოფილ სახედრო ბაზებზე, ქარხნებში, ნისქვილებში, გემებზე, სარკინიგზო სადგურებსა და სამარეველო ოგიეჰეებზე) აღმოცენდა. ურბანული რაიონები, სადაც მსგავსი ტიპის ინფრასტრუქტურაა, ხშირად იზოლირებულია ქალაქის ცენტრისგან, რაც, თავის მხრივ, უამრავ ეკონომიკურ თუ სოციალურ პრობლემას (სიღარიბე, დაუცველობის განცდა, ცხოვრების დაბალი ხარისხი, ეკონომიკური არაეფექტიანობა, გარემოს დაზიანება) იწვევს.

გამოყენების შემთხვევაში, შენობები შემოსავალს იძლევა – გამოუყენებლობა შემოსავალს არ წარმოშობს. დროებითი ან შუალედური გამოყენება მფლობელს (სახელოვნებო თუ კერძო მესაკუთრეს) მთელ რიგ ისეთ სარგებელს სთავაზობს, როგორიცაა, დროებითი მენეჟმენტის მიერ შენობის მოვლა შენახვა. ხშირად, ამ ტიპის რესურსი, ქალაქში მცხოვრები შემოქმედებითი აღამიანებისთვის, დაბალ ფასიან და სინტარესო სივრცეებთან წვდომის შესაქვებლობაა"¹⁰

1930-იან წლებიდან მოყოლებული, ქალაქ ზუგდიდსა და სასოფლო ცენტრებში მასობრივად დიწყო კულტურის სახლების მშენებლობა, შესაბამისად, თითქმის ყველა სოფელში არის საბჭოთა პერიოდის კულტურის სახლი, ან/და სხვა კულტურული დანიშნულების მქონე შენობა, რომელთა მდგომარეობა და ამჟამინდელი დანიშნულება არაერთგვაროვანია. თუმცა, პროექტის მიზნებიდან გამომდინარე და წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმების შესაბამისად, არ მომხდარა თითოეული მათგანის დეტალური ინვენტარიზაცია.

არსებული რესურსების შეფასების ეტაპზე, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტთან კონსულტაციით, შეირჩა ის ოგიეჰეები, რომელთა ინვენტარიზაციაც წინასწარ შეჩეული საველე ბარათების დახმარებით განხორციელდა პროექტის ფარგლებში. სულ, ასეთი 27 ოგიეჰეი იქნა გამოვლენილი, საიდანაც 7 უშუალოდ ზუგდიდშია განლაგებული, ხოლო 20 - მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზეა გაშლილი. ინფორმაცია თითოეული ამ შენობის შესახებ წარმოდგენილია დოკუმენტის გოლოს ინტეგრირებულ კატალოგში.

პროექტის განხორციელების პროცესში იდენტიფიცირებული სივრცეების უმრავლესობა, შეგვიძლია განვიხილოთ, როგორც მუნიციპალიტეტის შემდგომი ურბანული განვითარებისა და განახლების პოტენციური რესურსი. მათი პოტენციალის ანალიზის საფუძველზე, შეიძლება ითქვას, რომ აღნიშნული შენობების სამოვალეო განვითარების დაგეგმვა შესაქვებელია როგორც საქალაქო და მუნიციპალური, ასევე სტრუქტურულად ცალკე მდგომ სივრცედ, ან ქოლბა ორგანიზაციის პრინციპით მოქმედი შემოქმედებითი მუნიციპალური კლასტარის ფორმით, რომელიც აერთიანებს სოფლად განთავსებული თეატრული სივრცეებში მომუშავე და მოღვაწე პირთა ინტარესებსა და აზრთოვებს მათ შესაქვებლობას ცენტრალიზებულ დონეზე.

შემოქმედებითი მუნიციპალური კლასტარი შეიძლება გულისხმობდეს:

- "შემოქმედებითი პირების გაერთიანებას, რომლებსაც აქვთ საერთო მიზნები და რესურსები, გააჩნიათ ორგანიზაციული ერთიანობის განცდა და ერთიანდებიან შემოქმედებითობის იდეის გარშემო;
- მსგავს ან სხვადასხვა ტიპის კომპანიების ჯგუფს, რომლებიც გეოგრაფიულად ერთმანეთთან ახლოს არიან განთავსებულნი და ინოვაციების სტიმულირების მიზნით, ერთობლივად მოქმედებენ კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების სექტორში;
- ქალაქის რაიონის ან კვარტლის ნაწილს, რომელიც გააოიჩევა ინტანსიური შემოქმედებითი საქმიანობით და სათანადო ინფრასტრუქტურით, რაც ტურისტებსა და მოქალაქეებს შემოქმედებით და კულტურულ დონისიებაებში მონაწილეობის მოტივაციას უჩენს.
- შემოქმედებითი კლასტარები წარმოადგენს სტიმულს ინოვაციური სამეწარმეო საქმიანობისთვის, როგორც გიზნისი, ისე სოციალურ სფეროში. მიუხედავად იმისა, რომ კლასტარები შეიძლება ფუნქციონირებდეს როგორც ონლაინ, ისე ჰიბრიდულ ფორმატში, მათი უმეტესობა ფიზიკურადან წარმოდგენილი, ვინაიდან კლასტარის პრინციპი ძირითადად (მაგრამ არა ექსკლუზიურად) სივრცით ტერიტორიულ სიხლოვეში მდგომარეობს"¹¹

¹⁰ლიდია ვარგანოვა, ნიკოლოზ ნადირაშვილი, გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ, ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები, 2022, გვ.6

¹¹ლიდია ვარგანოვა, ნიკოლოზ ნადირაშვილი, გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების გზების შესახებ, ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები, 2022, გვ.6

საერთო ჯამში, როგორც უკვე აღინიშნა, ინვენტარიზაციის ეტაპზე 27 შენობის ინფორმაციის მოძიება, რომელთაგან პირველ ეტაპზე, მხოლოდ რამდენიმე ყველაზე მნიშვნელოვანი ან გამორჩეული რესურსის მქონე შენობა შეიძლება. შენობის პროცესში განისაზღვრა ის პარამეტრები რომელიც შენობებს უნდა დაეკმაყოფილებინათ და ის პოტენციური სივრცეები, რომლებიც სამომავლოდ შესაძლებელი იქნება განთავსდეს შენობებში (იხ. ცხრილი 1). აღნიშნული სივრცეები განისაზღვრა ზუგდიდში არსებული ინფრასტრუქტურის გაცნობისა და მისი შესაძლებლობების, ამავდროულად ზუგდიდის მოსახლეობის წინაშე არსებული საჭიროებების შეფასების შედეგად.

სასურველი პარამეტრები	სასურველი სივრცეები
> სახელმწიფო საკუთრება; > მეტწილად გამოუყენებელი სივრცე; > სულ მცირე 500 კვ.მ - შენობის ფართობის პერსპექტივით; > საზოგადოებრივი ტრანსპორტის დაფარვის არეალში; > განსხვავებულ გეოგრაფიულ არეალში მდებარე; > მყარი კონსტრუქციის მდგომარეობა; > დაეკმაყოფილებელი, ან კარგი ფიზიკური მდგომარეობა.	> ინდივიდუალური სამუშაო სივრცე; > საერთო სამუშაო სივრცე; > სამუშაო შენობების სივრცე; > სახელმწიფოს სივრცე; > საკონფერენციო სივრცე; > ღონისძიებების სივრცე; > საგამოფენო სივრცე; > საკვები და კომერციული ზონა; > სასტუმრო/სარეზიდენციო სივრცე; > ეზოს სივრცე დასვენებისა და ღია ცის ქვეშ ღონისძიებებისათვის; - ობიექტების მდგომარეობა.

ცხრილი 1: პროექტის ფარგლებში განსაზღვრული სასურველი პარამეტრები და სივრცეები.

შენობის პროცესში ასევე მნიშვნელოვან გარემოებად იქნა მიჩნეული, შენობებში "შემოქმედებითი სივრცის" უკვე არსებული ჩანასახი, და ის, რომ ამ შენობებს აღვიღებოდა მოსახლეობა, შესაძლებლობის ფარგლებში, აქტიურად იყენებს საკუთარი კულტურული თუ შემოქმედებითი ინტერესების დასაკმაყოფილებლად, რაც ამ ეტაპზე უპირატეს პოზიციებში აყენებს მათ.

გამოაღნიშნული მახასიათებლების გათვალისწინებით, შენობებში იქნა 4 სივრცე, რომელთა შემოქმედებითი პოტენციუმი სივრცეებად გარდაქმნა პირველ ეტაპზე რეკომენდებული. ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი შენობები არ წარმოადგენს შეზღუდვას, საჭიროების/სურვილის შემთხვევაში პოტენციური შემოქმედებითი სივრცეები განვითარდეს სხვა შენობა-ნაგებობებშიც.

ამასთანავე, ალსანიშნავია, რომ კვლევის ფარგლებში მოხდა პოტენციური ოგიეჰეის გამოვლენა და მათი სავარაუდო განვითარების შესახებ პირველადი ხედვის ჩამოყალიბება, შესაბამისად აუცილებელია შემდგომი ნაბიჯების გადადგმა - პროექტების განხორციელება, რომელთა ფარგლებშიც მოხდება ადამიანური რესურსისა და პოტენციალის ძირეული კვლევა, საჭიროებების ზუსტი იდენტიფიცირება, განისაზღვრება ზუსტი კონცეფცია, და შეეშავდება შესაბამისი არქიტექტურული პროექტები, რათა სივრცეებზე სრულყოფილად უზახსოს ადგილზე არსებულ საჭიროებებს, და ადგილობრივ შემოქმედებით და სამეწარმეო საქმიანობაში ჩართული პირებს შესთავაზოს ადექვატური სერვისები.

პროექტის ფარგლებში შედეგები სამი შენობა შეირჩა:

- ყოფილი პოლიტექნიკური კოლეჯის შენობა ზუგდიდში;
- ყოფილი კულტურის სახლის შენობა ნარაზენში;
- ყოფილი კლუბ-კანტორის შენობა ახალკახეთში;

დამატებით გამოიყო ზუგდიდში არსებული ყოფილი კომპინატის ინდუსტრიული ზონა - ზუგდიდის ბრუნფილდი, რომელსაც მნიშვნელოვანი პოტენციალი გააჩნია, თუმცა მისი განვითარება უფრო კომპლექსური და გრძელვადიანი საკითხია.

მისი შინაარსისა და პოტენციალის გათვალისწინებით, კვლევაზე მომუშავე გუნდი მიიჩნევს, რომ მიზანშეწონილია საწყის ეტაპზე განხორციელდეს მცირე ინვესტიციები, რაც ხელს შეუწყოს ამტივობების განხორციელებას აღნიშნულ ტერიტორიაზე და პოტენციურად ხელს შეუწყოს დაფინანსების წყაროების შემდგომ ზრდას. ამასთან, ალსანიშნავია, რომ დღეს ზუგდიდში საუნივერსიტეტო ცენტრი ყოფილი კომპინატის მიმდებარედა, შესაბამისად, შემოქმედებითი არეალის განვითარება აქ, სამომავლოდ მქალაქი ახალგაზრდული შემოქმედებითი ჰავის შესაძლებლობას იძლევა.

ქვემოთ მოცემულია თითოეული პერეული შენობის შეფასება და პოტენციური განვითარების ხედვა:

ყოფილი პოლიტექნიკური კოლეჯის შენობა ზუგდიდში

კვლევის განხორციელების პროცესში იდენტიფიცირებული სივრცეებიდან, თავისი მასშტაბითა და ადგილმდებარეობით გამოირჩევა ზუგდიდის ყოფილი პოლიტექნიკური კოლეჯის ნაგებობა, რომელიც ზუგდიდის ტექნო პარკის გვერდით მდებარეობს. პოლიტექნიკური კოლეჯის ყოფილი შენობა, სავარაუდოდ მყოფა საუკუნის 70-იან წლებში აშენებული და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. ოთხსართულიანი შენობის მდგომარეობა, ერთი შეხედვით კარგია.

მიუხედავად იმისა, რომ შენობის შიდა სივრცის დათვალიერება ვერ მოხერხდა, საბჭოთა ეპოქის მიზნობრივი არქიტექტურის ტიპოლოგიის გათვალისწინებით, და ექსტერიორის გადაწყვეტაზე დაყრდნობით, თავიდან შეიძლება ითქვას, რომ შიდა სივრცე დაყოფილია სხვადასხვა ზომის ოთახებად, რომელიც გამოიყენებოდა სალექციოდ, ადმინისტრაციული, და სხვა. ასევე ჩანს, რომ შენობას აქვს დიდი სპორტდარბაზი, რომელსაც მარჯვენა ფლიგელში მისამდგილზე სართული უჭირავს და მისი ფართობი დაახლოებით 300 კვ.მ-ს შეადგენს, ხოლო ჭერის სიმაღლე - 10 მეტრამდეა.

შემოქმედებით სივრცედ გარდაქმნის შემთხვევაში, აღნიშნული შენობა იძლევა რესურსს, აქ განთავსდეს თითქმის ყველა ის სივრცე, რომლის ნაკლებობაცაა დღეს ზუგდიდში, კერძოდ, ინდივიდუალური საშუალო სივრცე, საერთო საშუალო სივრცე, შეხვედრების სივრცე, ღონისძიებისა და საკონფერენციო სივრცე, საგამოფენო სივრცე, სახელოსნოებისა და სტუდიების სივრცე. აქვე შესაძლებელი იქნება კომერციული და საკვები ზონის გათვალისწინებაც. გარდა აღნიშნულისა, მნიშვნელოვანი ფაქტორია ისიც, რომ შენობა იძლევა სარეზიდენციო/სასტუმრო ზონის მოწყობის შესაძლებლობას, რაც უკიდურესად მნიშვნელოვანი წარმატებული მსხვილმასშტაბიანი შემოქმედებითი სივრცის ფუნქციონირებისათვის. აღნიშნული შესაძლებლობა გახდის სხვადასხვა არარეზიდენტი შემოქმედისათვის საცხოვრებელი და საშუალო სივრცის გამოყოფას, რაც ხელს შეუწყოს შემოქმედებითი ცოდნისა და გამოცდილების გაზიარებას ადგილობრივ და ჩამოსულ პირებს შორის.

ასევე გასათვალისწინებელი გარემოებაა, რომ ზუგდიდში არსებული შოთა მესხიას სახელობის სახელმწიფო სასწავლო

უნივერსიტეტს ჰყავს სტუდენტები არა მხოლოდ სამეგრელოდან, არამედ - საქართველოს სხვა რეგიონებიდანაც, მათ შორის დროებით ოკუპირებული აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან. თუმცა, დღეს ზუგდიდში სტუდენტებისათვის გამოწვევაა ხელმისაწვდომი საცხოვრებელი. აღნიშნული გამოწვევის საპასუხოდ, შენობას არსებული რესურსის გათვალისწინებით, შესაძლებელია, მისი სივრცის ნაწილი დაეთმო სტუდენტების კამპუსს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ადგილობრივ უმაღლეს და პროფესიულ სასწავლებლებში (სსიპ შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი; ამავე უმაღლესის პროფესიული პროგრამები; შპს საზოგადოებრივი კოლეჯი „ზუგდიდის აკადემია“; კოლეჯი „ცხუმ-აგარისი“) სწავლებას გადის 1 462 ახალგაზრდა, რომელთაგან 858 გოგონა და 602 ვაჟი, ხოლო იძულებით გადაადგილებულ პირთა სტატუსი, სტუდენტების საერთო რაოდენობის 38,65%-ს ბაზნია.

აქვე მნიშვნელოვანი ფაქტორია, შენობის ტექნოპარკის მომხმარებელთა მდებარეობა. აღნიშნული შესაძლებლობას იძლევა სამომავლოდ, არა მხოლოდ ერთი კონკრეტული შენობა განვითარდეს, არამედ, ჩამოყალიბდეს ერთგვარი სინთეზური შემოქმედებით-ტექნოლოგიური კლასტერი, რომელიც მოიზიდავს და უმასხინებლავს შემოქმედებით და ამავედროულად თანამედროვე ტექნოლოგიებით დაინტერესებულ პირებს მთელი მუნიციპალიტეტის მასშტაბით.

გარდა ამისა, მიმდებარე ტერიტორიაზე უკვე მიმდინარეობს ზვინად გამსახურების სახელობის საპრაზიდენტო გიგლიოთეის, მუზეუმისა და ახალგაზრდული ცენტრის მშენებლობა. რაც თავის მხრივ კიდევ უფრო მეტ შესაძლებლობებსა და მიმზიდველუნებას გაუზიანს ადგილზე შემოქმედებითი კლასტერის განვითარებას.

ყოფილი კულტურის სახლის შენობა ნარჩენები

სხვა შენობებთან შედარებით, სოფელ ნარაზენში არსებული ყოფილი კულტურის სახლის ინფრასტრუქტურული მდგომარეობა მეტად დაგვიკმაყოფილებელია. ამასთან, ამ უკვე ხორციელდება სხვადასხვა კულტურული/შემოქმედებითი აქტივობები, და ის ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ შეძლებისდაგვარადაა გამოყენებული.

შენობის არქიტექტურა განსხვავდება მუნიციპალიტეტში არსებული სხვა კულტურის სახლებისა და კლუბებისაგან, ნარაზენის კულტურის სახლს ეკონომიკის დამახასიათებელი და ამავდროულად გამორჩეული მთავარი ფასადი აქვს, რომელიც საკმაოდ კარგად არის შემორჩენილი. ფასადის ცენტრალური ნაწილი თაღიანად უჭირავს - ამ არის ცენტრალური შესასვლელი მისიური ხის დეკორირებული, ორფრთიანი კარები, რომლის თავზეც ფარადი მინების კომპოზიციითაა განლაგებული. სამწუხაროდ, შენობის უკანა მხარე შედარებით ცუდ მდგომარეობაშია, ნაწილობრივ ჩამოშლილია საფასადო ნაღესობა და ფანჯრების უმეტეს ნაწილში მინები აღარ არის.

ინტერიერში გამორჩეულად კარგადაა შემორჩენილი ჰოლისა და ადგილობრივი სივრცეების ნაწილი, რომელიც მოვირკითებულია ხის პანელებით, რაც საბჭოთა ეპოქის არქიტექტურის სახასიათო ელემენტს წარმოადგენს. ეკონომიკის დამახასიათებელი ავეჯიც კარგადაა შემორჩენილი. ცენტრალური ჰოლის ინტერიერში უხვად გვხვდება, სავარაუდოდ, ადგილობრივი წარმოების კარამიკული ნაწარმი, და წარმოადგენს ექსკლუზიურ ნამუშევრებს. სიძველის მიუხედავად, განსაკუთრებულად კარგ მდგომარეობაშია შენარჩუნებული დარბაზი, სადაც განთავსებულია სცენა, ჯიჯებიტა და კულისები. დარბაზში სკამები განლაგებულია სამ ღონედ და ჯამში გათვლილია 400-მდე ადამიანი. სცენის მოვირკითებულ მხარეს, მორე იარაღზე განთავსებულია

საბუღია ხმისა და განათების მართვის ოთახი. დარბაზის კედლებიც, სხვა სივრცეების მსგავსად, ხის პანელებითაა მოვირკითებული.

უნდა აღინიშნოს, რომ სამომავლოდ, არქიტექტურული პროექტის შემუშავების ეტაპზე, მნიშვნელოვანია თანამედროვე არქიტექტურული გადაწყვეტილებების თანამდებოდ, გათვალისწინებულ იქნას, შემორჩენილი ექსტერიერისა და ინტერიერის - განსაკუთრებით ავეჯისა და ექსკლუზიური დეკორის ადგილზე შენარჩუნება და რესტავრაცია.

ნარაზენის ყოფილი კულტურის სახლი, ზუგდიდიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით, სულ რაღაც 15 კილომეტრში, ცენტრალური საავტომობილო გზის პირას მდებარეობს და სსიპ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას წარმოადგენს. სოფელ ნარაზენს, რომლის მოსახლეობაც შეადგენს 2479-ს¹², ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში 7 სოფელი (ჭაქვიწი, ოფანაფი, ახალსოფელი, ჯუმი, ხეცბრა, ახალთუბანი, შამადლა) ეხმარება, მოსახლეობის საერთო რაოდენობით - 5763. არსებული სივრცის მულტიფუნქციური შემოქმედებითი დაინტერესებით განვითარება უზრუნველყოფდა არა მხოლოდ სოფელ ნარაზენში მცხოვრებ, შემოქმედებითი ინტელექტუალური დაკავებული/დაინტერესებული პირების საქმიანობის ხელშეწყობას, არამედ მიმდებარე სოფლების წარმომადგენლებისთვისაც შექმნიდა დამატებით, ალტერნატიულ შემოქმედებით და სამეწარმეო ინფრასტრუქტურულ რესურსს.

აღნიშნული შენობა იძლევა რესურსს, შემოქმედებით სივრცედ გარდაქმნის შემთხვევაში, ამ განთავსდეს სახელოსნოები, საერთო სამუშაო სივრცე, რამდენიმე სარეზიდენციო ოთახი, შეხვედრების ოთახი, ასევე განთავსდეს კვების ობიექტი. კულტურის ცენტრის დარბაზი, თავისი პარამეტრებიდან გამომდინარე შეიძლება დიდიპირთოს მრავალ ფუნქციურად, ის გამოდგება როგორც კონცერტების ასევე კინოჩვენებების, რომელსაც ასე მოკლებულია არიან ზუგდიდში მცხოვრები ახალგაზრდები, და სხვა ადგილობრივი თუ რეგიონული დონის ღონისძიებების ჩასატარებლად.

¹²2014 წლის აღწერის მონაცემები

ყოფილი კელგუის სსლის შენოგე ნარეჟენი

ახალკახათის ყოფილი კლუბ-კანტორის შენოგეში, ადგილობრივი შემოქმედებითი, სულიკვეთებით გამეჭვალული ცალკეული პირების წყალობით ჯერ კიდევ ცოცხლოვს კულტურულ-შემოქმედებითი ცხოვრება. ამ გუნდს უკვე აქვს კულტურული და შემოქმედებითი მრავალწეროვანი ღონისძიებების ჩატარების გამოცდილება. აქვე აღსანიშნავია, რომ ადგილობრივი ხელისუფლების ხელშეწყობის გარეშე, მიუხედავად იმისა რომ ის საკმარისი არაა, ეს ოგეიქტის შეარჩევად ფუნქციონირებას და შევამატავოდა მიტოვებულ ნაგებობათა გრძელ სიას და იმცემად უსახურ, ალარაფრის მთქმელ, ისტორიას შემორჩენილ ნაგებობად.

მიუხედავად მისი არასახარბილო მდგომარეობისა, თავდაპირველი ფუნქცი-დანეშნელების დაკარგვისა, და უამრავი ინფრასტრუქტურული თუ მატერიალური ტექნიკური გამოწვევებისა, აქაც ნარეჟენის მსგავსად, ტარდება კონცერტები, ეწყობა კინოჩვენებები და რეპეტიციებს გადის ადგილობრივი ქორეოგრაფიული ანსამბლი "ყილოშტყე-გამი" (ვეფხისტყაოსანი), რომელიც მძიმე პირობების მიუხედავად აღწევს წარმატებებს სხვადასხვა ფოლკლორულ ფესტივალზე და ასახელებს საკუთარ კუთხეს. გარდა ამისა ახალკახათის ყოფილი კლუბ-კანტორის შენოგეში პერიოდულად ტარდება სხვადასხვა ტიპის აქტივობები, რომორიც არის ახალგაზრდული განაკი, შემეცნებითი შეხვედრები და სხვა.

მეორე სართულზე რამდენიმე ოთახი დათმობილი აქვს გიგლიოთე-კას, რომლის წიგნის ფონდი, სხვა მუნიციპალურ გიგლიოთეკებთან შედარებით გვერად დიდია და თანამედროვე. აქვეა განთავსებული ზუგდიდის მერის წარმომადგენლის ოფისი.

მიუხედავად იმისა, რომ შენოგის კონსტრუქციული მდგომარეობა სტაბილურია, მისი საერთო ფიზიკური მდგომარეობა მძიმეა - ფანჯრების დიდ ნაწილი არ არის შეიწმენდილი, მხოლოდ მეორე სართულზე, გიგლიოთეკისა და მერის წარმომადგენლის ოფისის სივრცეებში განახლებულია ფანჯრები. ცენტრალური შესასვლელი კარები ნაწილობრივ კუსტარულად არის დამზადებული/ჩანაცვლებული, გვერდითა ფლიგელზე არსებული კიბის უკრედევი თავის დროზე იყო შეიწმენდილი, ესლა კი მხოლოდ ჩარჩოებიდან ფრაგმენტულად შემორჩენილი. შენოგის უკანა მხარე კიდევ უფრო მძიმე მდგომარეობაშია, სადაც განთავსებულია ერთი იძულებით გადაადგილებული პირთა ოჯახი, რომელსაც ნაწილობრივ ორივე სართული და შენოგის უკანა

ეზო აქვს ათვისებული. გადასურვები ვერ უზრუნველყოფს შენოგის ნაღებებისგან დაცვას, შესაბამისად ზიანდება შენოგის ინტერიერის დიდი ნაწილი, მათ შორის დარბაზიც, რომლის მდგომარეობაც მძიმეა: ნაწილობრივად მოშლილია იატაკი, შენარჩუნებულია სკამები, თუმცა არასახარბილო მდგომარეობაში. თავის დროზე, დარბაზი გათვლილი იყო 200-მდე ადამიანზე. კედლები, ნარეჟენის ყოფილი კულტურის სახლის მსგავსად, ხის პანელებითაა მოპირკეთებული, თუმცა მდგომარეობიდან გამომდინარე საჭიროებს განახლებას ან ჩანაცვლებას. სცენას აქაც აქვს ჯიბეები, ოღონდ მისი ფართობი უფრო ნაკლებია ვიდრე ნარეჟენის ცენტრში. მიუხედავად მისი მძიმე მდგომარეობისა, შენოგაში არის ვიდეო აპარატურა და განათება.

ახალკახათის ყოფილი კლუბ-კანტორის შენოგა ზუგდიდიდან 13 კილომეტრში, ცენტრალური საავტომობილო გზის პირას მდებარეობს და სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. სოფელ ახალკახათს, რომლის მოსახლეობაც შეადგენს 1170-ს, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში 5 სოფელი (ოქტომბერი, დარჩელი, ორსანთია, კოკი, კახეთი) ესაზღვრება, მოსახლეობის საერთო რაოდენობით - 10 844. არსებული სივრცის მუნიციპალურ შემოქმედებით ჰაბად განვითარება უზრუნველყოფდა არა მხოლოდ სოფელ ახალკახათში მცხოვრებ, შემოქმედებითი ინდუსტრიებით დაკავებული/დინამიკურად განვითარებული პირების საქმიანობის ხელშეწყობას, არამედ მიმდებარე სოფლების წარმომადგენლებისთვისაც შექმნიდა დამატებით, ალტერნატიულ შემოქმედებით და საამწარმო ინფრასტრუქტურულ რესურსს.

არსებული ვითარებისა და მდგომარეობის გაანალიზების საფუძველზე, აღნიშნული შენოგა იძლევა რესურსს, გარდამქმნას მულტიფუნქციურ მუნიციპალურ შემოქმედებით ჰაბად. ამ სივრცეში შესაძლებელია განთავსდეს საერთო საგუნდო სივრცე, რამდენიმე სარეზიდენციო ოთახი, შეხვედრების ოთახი, ასევე მცირე კვების ობიექტი. დარბაზი, მისი პარამეტრებიდან გამომდინარე შეიძლება დაიტვირთოს მრავალ ფუნქციურად, ის გამოდგება როგორც კონცერტების ასევე კინოჩვენებებისა და სხვა ადგილობრივი თუ მუნიციპალური ღონის ღონისძიებების ჩასატარებლად. შენოგის წინ არსებულ ეზოს გააჩნია რეკონსტრუქციულ ჯონად გარდაქმნის კარგი პოტენციალი, რომელსაც შეუძლია უმასპინძლოს სხვადასხვა აქტივობებს.

კომეინატი - ზეგდილის გრაუნეული

როგორც უკვე აღინიშნა, პრეპტის ფარგლებში დამატებით გამოიყო ზუგდილის მთავარი გრაუნეული - ყოფილი კომეინატის ინდუსტრიული ზონა რომელსაც მნიშვნელოვანი პოტენციალი გააჩნია, თუმცა მისი განვითარება უფრო კომპლექსური და გრძელვადიანი საკითხია.

ენგურ ქალაქკომეინატი თავისი მასშტაბებით და მნიშვნელოვანით ერთდართი იყო მთელ საქართველოში. რამდენიმე ათეულ ჰექტარზე გაშლილ ამ ტერიტორიას, გარდა ინდუსტრიული ზონისა, საკუთარი სამოქალაქო ინფრასტრუქტურა გააჩნდა, რის გამოც ადგილობრივები მას ხშირად ქალაქი არსებულ ცალკე სხელმწიფოს უწოდებდნენ. ქარხნებისა და სანარმოების გარდა ფუნქციონირებდა, სკოლები, გალავნი, სპორტული თუ გასაჯანსაღებელი კომპლექსები, მუშათა საცხოვრებელი ზონა და სხვა მრავალი. ამ არაბლ დღეს კომეინატის დასახლებით მოიხსენიებენ.

ყოფილი ცელულოზა-ქალაქის მრეწველობის მნიშვნელოვანი სანარმო ზუგდილში, მდინარე ენგურის მარცხენა ნაპირზე მდებარეობს. კომეინატი 1939 წელს ამოქმედდა (ამჟამად ცელულოზის ორი სახარში ქვაბი და ერთი ქალაქ საკმეიბელი მანქანა). 1949 წელს დაიწყო სანარმოს რეკონსტრუქცია, დაიგმა სამი ქალაქ საკმეიბელი მანქანა, ამოქმედდა რეპულების დასაგზადებელი საამქრო. 1960 წელს საექსპლუატაციოდ გადაეცა საფუარის საამქრო, 1963 წ. — მერქნის მასის გადამამუშავებელი საამქრო, 1969 წ. — მუყაოს საამქრო და ცელულოზის სახარში ქვაბი, 1970 წ. — გოფირიებული ყუთების საამქრო, ხოლო 1975 წელს 48-ფურცლიანი რეპულების ავტომატური ხაზი, რომლის მწარმოებლურება 40 მლწ. რეპული. კომეინატი ამგადებს: სანარ და შესაფუთ ქალაქს, მუყაოს, საფუარს, მუყაოს ყუთებს, რეპულებს, გლოქნოტებს, ალკომებს და სხვა.¹³

ყოფილი საამქრო საზოგადოების ადგილას, რომელიც კომეინატის ქარხანას მთლიანად

ფლოვდა 1996 წელს 12 საამქრო საზოგადოება ჩამოყალიბდა: ჩანს ფაბრიკა, შამკმეიბელი, მუყაო, ტარა... ტერიტორია ქალაქ ზუგდილის დასავლეთ ნაწილში განთავსებული და დაახლოებით 55 ჰა უჭირავს. დღესდღეობით არსებობს საამქრო საზოგადოება „ზუგდილის ქალაქი“, რომელიც ტერიტორიების ნაწილს ფლოვს, დიდი ნაწილი სხელმწიფოს საკუთრებაშია, ხოლო ნაწილი პრივატიზებული, ნაწილში კი დეპენილავი ცხოვრობენ.¹⁴

დღეისათვის კომეინატის ფუნქცია სრულად დაკარგულია, ზოგიერთი შენობა დანგრეულია, ზოგი კი მიტოვებული. მხოლოდ რამდენიმე შენობაა ნაწილობრივ ათვისებული - განთავსებულია სხვადასხვა საამქრო თუ საწყოები. ტერიტორიის მხოლოდ ერთ მონაკვეთში არის შენობა ჩანაცვლებული და დღეს იმ საშენებლო მასალების ჰიპერმარკეტი განთავსებული.

კომეინატის მთელ ტერიტორიას დიდი პოტენციალი აქვს შემოქმედებითი კვარტლის განვითარების თვალსაზრისით, არა მხოლოდ ზუგდილის, არამედ მთელი საქართველოს მასშტაბით. ტერიტორიაზე შეიძლება შეიქმნას, ინდივიდუალური და საერთო სამუშაო სივრცეები, სახელოვნოები, რეზიდენციები, სახელოვნო და სამრეწველო სალონები, საგამოფენო, საკონფერენციო და საკონცერტო სივრცეები, სასტუმროები, სავაჭრო, კვების ობიექტები, და სხვა. შესაბამისად, ეს იქნებოდა ურბანული შემოქმედებითი ცენტრი, რომელსაც ექნებოდა შესაძლებლობა დაეკავყოფილებინა მრავალფეროვანი მომხმარებლისა და ვიზიტორის საჭიროებები, როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო დონეზე.

ტერიტორიის კომპლექსურობის და ასევე დიდი ფინანსური და დროითი რესურსის საჭიროებიდან გამომდინარე, აღნიშნული მიზნის მიღწევა შესაძლებელი იქნება უფრო გრძელვადიან პერსპექტივაში, ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლებისა და კერძო

სამტორის მჭიდრო თანამშრომლობით; შემოქმედებითი და სამწარმოო საქმიანობით დაკავებული ადამიანებისა, და ადგილობრივი მაცხოვრებლების აქტიური ჩართულობით. კომეინატის შემოქმედებით არაბლად განვითარება შესაძლებელია ეტაპურიზად დაიგამოს და განსტრქილდეს. პირველ ეტაპზე საჭიროა პოტენციალის, ინფრასტრუქტურული რესურსის და მისი მდგომარეობის, ასევე შემოქმედებითი და მრეწველობითი საქმიანობაში არსებული გამოწვევების სათანადოდ შესწავლა, სიტუაციური ანალიზის საფუძველზე სინვესტიციო წინადადებების მომზადების მიზნით.

შთაგებდავი ინდუსტრიული ზონა, რომელიც ფაქტიურად ნაგავსაყრელად იქცა, ინახავს დიდ ისტორიას. მინიმალური ხელშეწყობითა და მოვლა-პატრონობით (ნაგავობის შეფასება, უსაფრთხო და საფრთხის შემცველი არეალების მონიშვნა, სინფორმაციო მანიშნები და დეფები, და სხვა) ტერიტორიას აქვს რესურსი გახდეს ქალაქის ერთ-ერთი სავიზიტო გარათი და მიუხედავად არსებული გამოწვევებისა, ისტორიული მარშრუტების განვითარების გზით, კომეინატის გრაუნეულად ქცეული ტერიტორიის ტურისტულ ატრაქციად არსებულ მდგომარეობაშიც კი იყოს გამოყენებული.

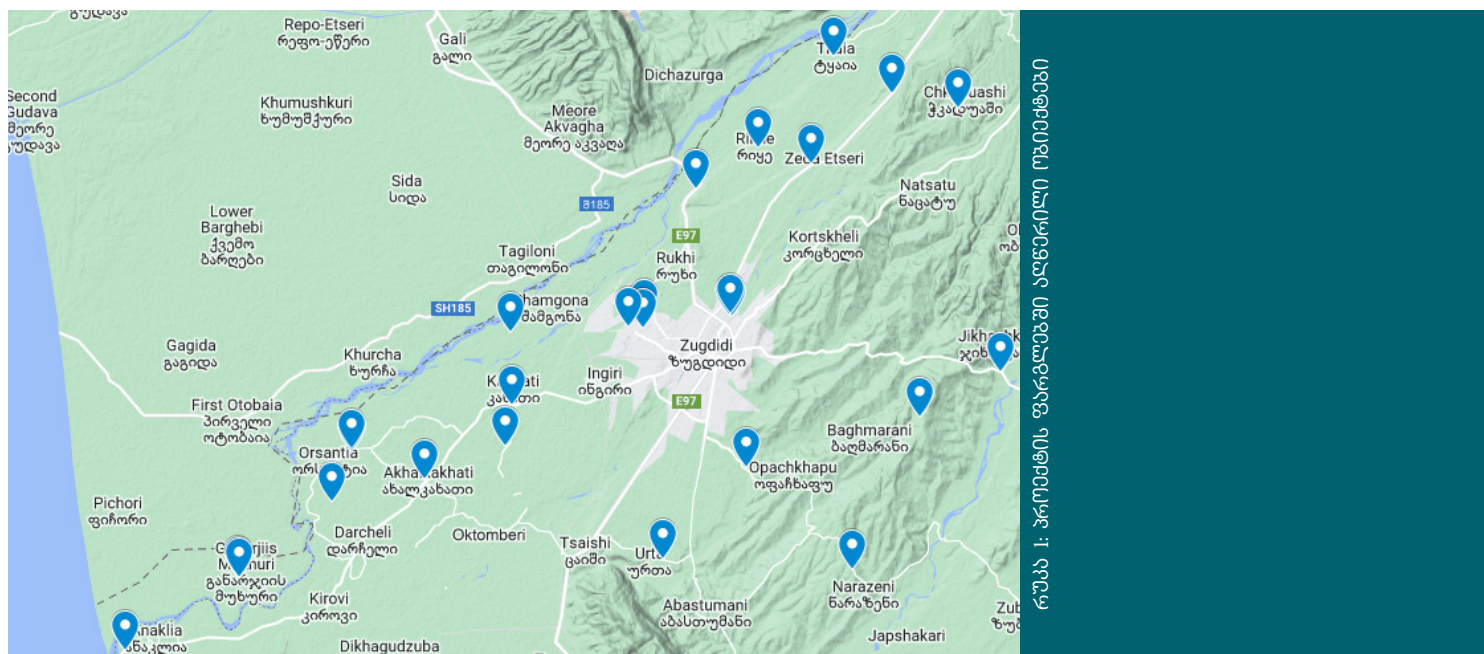
ამგვარი მარშრუტებით ხშირად ინტერესდებიან ფოტოგრაფები, ისტორიის მოყვარულები, ქალაქების ძველი ურბანული განაშენიანებით გატაცებული, შემოქმედებითი საქმიანობით დაკავებული პირები და უბრალო ვიზიტორები, რომელთათვისაც მსგავსი სივრცეების მონახულება ერთგვარ მუზად, შემოქმედების ახალ წყაროდ იქცევა და მნახველს აძლევს შესაძლებლობას იმოგზაუროს დროსა და სივრცეში და გამოცადოს საგჭოთა ეპოქის გამორჩეული ინდუსტრიული ზონა.

¹³ენგურის ცელულოზა-ქალაქის კომეინატი - ვიკიპედია (wikipedia.org)

¹⁴Commersant.ge | ზუგდილის ფაიფურის ქარხანა და ენგურქალაქკომეინატი - რას აკმეებს ამერკაპკასიის წმეერ პირველი სამრეწველო ობიექტები დღეს

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ფუნქცია დაკარგული შენობების კაპალოგი

1930-იან წლებიდან მოყოლებული, ქალაქ ზუგდიდსა და სასოფლო ცენტრებში მასობრივად დაიწყო კულტურის სახლების მშენებლობა, შესაბამისად, თითქმის ყველა სოფელში არის საბჭოთა პერიოდის კულტურის სახლი, ან/და სხვა კულტურული დანიშნულების მქონე შენობა, რომელთა მდგომარეობა და ამჟამინდელი დანიშნულება არაერთგვაროვანია. თუმცა, პროექტის მიზნებიდან გამომდინარე და წინასწარ შეფუთავებული კრიტერიუმების შესაბამისად, არ მოხდარა თითოეული გათვანის დეტალური ინვენტარიზაცია.

რასურსების შეფასების ეტაპზე, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტთან კონსულტაციის შედეგად, შეირჩა ის ობიექტები, რომელთა ინვენტარიზაციაც წინასწარ შერჩეული სავლეუ გარათების დახმარებით განხორციელდა პროექტის ფარგლებში. სულ, ასეთი 27 ობიექტი იქნა გამოვლენილი, საიდანაც 7 უშუალოდ ზუგდიდში განლაგებული, ხოლო 20 - მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზეა გაშლილი.

სტამბის შენობა

სტამბის შენობა მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარშია აშენებული. შენობა მდებარეობს ქ. ზუგდიდში ე.წ. ფაიფურის დასახლებაში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ნაგებობა დაყოფილია ორ ნაწილად და შედგება სამი და ორსართულიანი ფლიგელებისგან. შენობა აშენებულია შერეული მასალით, მისი ფასადი არის გალესილი. ვიზუალური დათვალიერებით, ობიექტი არასახარბილო მდგომარეობაშია.

ორსართულიან ნაგებობას გარე ფასადზე გასდევს დიდი ვიტრაჟული დატვირთული ფანჯრები, ხოლო ადმინისტრაციულ შენობაზე შენარჩუნებულია ძველი ხის ფანჯრების ჩარჩოები, რომლებიც ატარებს გამორჩეულ

ხასიათს - რკალისებრი მოწარჩეობა სძენს თავისებურ ხიზლს. სამსართულიანი ფლიგელის გადახურვა ორქანოვანია, ხოლო ორსართულიანი ფლიგელი ბრტყელი გადახურვითაა დასრულებული. შენობაში და მის მიმდებარედ ჩანს სხვადასხვა სასტამბო დანადგარი, რომელიც უფუნქციოდ არის მიტოვებული.

1990-იანი წლებიდან შენობაში იძულებით გადაადგილებულ პირთა ოჯახები ცხოვრობენ.

ზუგდიდის დამოუკიდებელი უნივერსიტეტის (ზდუ) I და II კორპუსი აშენებულია 1984 წელს. ისინი მდებარეობს ძ. ზუგდიდში და წარმოადგენს კარგო საკუთრებას.

შენობები 5 სართულიანია და ნაგებია რკინაბეტონის კარკასით, ხოლო საკედლე მასალად გამოყენებულია ბლოკი. ვიზუალური დათვალიერებით ჩანს, რომ ორივე შენობა დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია, და როგორც ჩანს ბოლო წლებში გარემონტებული, სავსადაე ფანჯრების უმეტესობა არის მითაღობლას-ტიმანის. ზდუ I კორპუსში თავდაპირველად ფუნქციონირებდა მეთორმეტი სამშენებლო ტრასტი, ხოლო II კორპუსში - სპეც. კომუნდატურა. 1992-93 წლებიდან შენობის ნაწილი დათმობილი აქვს იძულებით გადაადგილებულ პირთა ოჯახებს.

ზუგდიდის დამოუკიდებელი უნივერსიტეტის (ზდუ) I და II კორპუსი

* ზუგდიდის დამოუკიდებელი უნივერსიტეტი (ზდუ) 1991 წელს დაარსდა. ეს პირველი და ერთადერთი უნივერსიტეტი იყო იმ დროის სამეგრელოში. უნივერსიტეტს აკრედიტაცია 2012 წელს შეუწყდა.

პოლიტექნიკური კოლეჯის შენობა

პოლიტექნიკური კოლეჯის ყოფილი შენობა 1970-იან წლებში აშენებული. ის მდებარეობს ზუგდიდის ცენტრში, ტექნოპარკის მიმდებარედ. შენობა სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. ოთხსართულიანი შენობა, გეგმაში რუსული პ-სებრი ფორმისაა. შენობა გარედან შელესილია. ვიზუალური დათვალიერებით შენობის მდგომარეობა სტაბილურია. გარდა სალექციო და საცხოვრებელი სივრცეებისა, შენობას გააჩნია დიდი სპორტდარბაზი, რომელსაც მარჯვენა ფლიგელში მესამე-მეოთხე სართული უჭირავს. აღნიშნულ შენობაში განთავსებული იყო ზუგდიდის პოლიტექნიკური კოლეჯი.

მოგვიანებით, 1996 წელს, აუდიტორიები დაეთმო ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალს. პარალელურად, აქვე, მოგვიანებით შენობის ნაწილში შესახლებული იქვანე იძულებით გადაადგილებულ პირთა ოჯახებს. ამჟამად მისი უმეტესი ნაწილი უფუნქციოდან დარჩენილი, ხოლო ნაწილი ისევ რჩება იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურად ჩასახლების ადგილად.

*პოლიტექნიკური კოლეჯი 1930 წელს დაარსდა, ხოლო ფუნქციონირება 2008 წელს შეწყვიტა.

საავადმყოფოს შენობა კომუნიზმის დასასრულაში

შენობა მდებარეობს ქ. ზუგდიდში კომუნიზმის დასასრულაში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. შენობა 1989 წელს აშენდა როგორც საავადმყოფო, თუმცა არასოდეს უფუნქციონირია ამ დანიშნულებით. ოთხსართულიანი შენობა, არის მიტოვებული ნახევრად მშენებარე მდგომარეობაში, დათვალიერების შედეგად ჩანს რომ სამშენებლო სამუშაოები არ არის დასრულებული. შენობა აშენებულია რკინ-ბეტონის კონსტრუქციით, ფასადის კედლები ამოყვანილია აგურითა და მსხვილი ბლოკით, ფასადის კედლები არ არის გალესილი. შენობა გადახურულია ორქანობიანი სახურავით და დაფარულია ლითონის ფურცლით.

ამჟამად შენობაში იძულებით გადაადგილებულ პირთა ოჯახები ცხოვრობენ.

სარეაბილიტაციო ცენტრი კომპინაზის დასახლებაში

სარეაბილიტაციო ცენტრის შენობა აშენებულია 1985 წელს. ის მდებარეობს ძალაჲ ზუგდიდში, ე.წ. კომპინაზის დასახლებაში და წარმოადგენს კარგო საკუთრებას. ორსართულიანი შენობა მოპირკეთებულია ძვის ფილებით და ის არაქიმთურული თვალსაზრისით საინტერესო ობიექტს წარმოადგენს: შენობა გვეგაში სწორკუთხა ფორმისაა, რომლის ცენტრალურ ნაწილში განთავსებულია დიდი შიდა ეზო. ცენტრალურ ფასადი დეკორირებულია - მთელ სიგრძეზე მიუყვება “ა-მოგრუნებული თაღი”, რომლის ფორმას იმეორებს ღიოვები. მისი ცენტრალური ნაწილი ეთმობა მთავარ შესასვლელს, რომელიც გადახურულია მასიური წინ-

ფრით. ამავე ფასადზეა განთავსებული წარწერები შენობის ფუნქციის შესახებ ქართულ და ინგლისურ ენაზე. გვერდითა ფასადები შედარებით სადაა, თუმცა ამ ფასადებზეც გვხვდება აქცენტები - სწორკუთხა ღიოვებს ლუნებების რიგი ენაცვლება. ზუგდიდის კომპინაზის სარეაბილიტაციო ცენტრი აღჭურვილი ყოფილა პალატაქმლოგიური სამედიცინო ინვენტარით და ფუნქციონირებდა დიაგნოსტიკური ლაბორატორია. შენობა ამჟამად უფუნქციოა.

სორტკომპლექსი კომბინატის დასახლებაში

სორტკომპლექსის შენობა სავარაუდოდ მეოცე საუკუნის 80-იან წლების პირველ ნახევარშია აშენებული. სამ სართულიანი შენობა, მდებარეობს ზუგდიდში, კომბინატის დასახლებაში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ქუჩის მხარეს შენობის თითქმის სრულ ფასადს ფარავს მოზაიკა. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა მყარია.

სორტკომპლექსი ემსახურებოდა ადგილობრივ და ჩამოსულ სორტსმენებს. აქ განთავსებული იყო კალათხურთის მოედანი, სავარჯიშო დარბაზი და საცურაო აუზი.

ამჟამად შენობა უფუნქციოა.

საგჭოს შენობა

ყოფილი საგჭოს შენობა ანაკლიაში, აგებულია მეოცე საუკუნის შუა წლებში. მასში სხვადასხვა პერიოდში განთავსებული იყო ადგილობრივი, სოფლის მმართველობითი სტრუქტურული ერთეულები (საგჭო, გამგეობა, ადმინისტრაცია).

შენობა მდებარეობს სოფელ ანაკლიაში, ზუგდიდიდან 30 კილომეტ-

სართულის დონეზე ამ ნაწილში მოწყობილია შესასვლელი, ხოლო მეორე - სართულზე აივანი.

ვიზუალური დათვალიერებით მისი მდგომარეობა დაგეგმვაში ფიქსირდება, ჩანს, რომ ფასადები გასულ წლებში გადაღებილი, ხოლო ინტერიერი საჭიროებს სარემონტო სამუშაოებს. ასევე, ცნობილია, რომ შენობის გადა-დასვლით 10 წლის წინ აღადგინეს, თუმცა ამჟამად მას არაა პრეზერვაციის ღონისძიებები.

შენობა უფუნქციოა.

კლუბ-კანტორის შენობა

ყოფილი კლუბ-კანტორა ახალკასათში 1980-იან წლებში აშენდა. ორსართულიანი შენობა მდებარეობს სოფელ ახალკასათში, ზუგდიდიდან 13 კილომეტრში და ის სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. შენობა რკინა-ბეტონის კონსტრუქციითაა აშენებული. პირველი სართულის წინა ნაწილი საკონცერტო დარბაზს ეთმობა (ტევადობა 300-350 ადამიანი). შენობის ზოგადი მდგომარეობა ცუდია, საჭიროებს საფუძვლიან ინტერვენციას. ამჟამად შენობის სახურავი ვერ უზრუნველყოფს მის დაცვას ნალექებისგან.

თავდაპირველად ამ განთავსებული იყო სოფლის კლუბი და კანტორა (ადგილობრივი, სოფლის ადმინისტრაცია), ეწყობოდა სხვადასხვა სახის კულტურული, შემოქმედებითი ღონისძიებები და ადგილობრივი მოსახლეობის ყრილობები.

მიუხედავად მდგომარეობისა, ადგილობრივი ხელისუფლების ხელშეწყობით და კულტურული და შემოქმედებითი საქმიანობით დაინტერესებული ადგილობრივი ახალგაზრდების ჩართუ-

ლობით, შენობა მეტ-ნაკლებად დღესაც ინარჩუნებს პირველად ფუნქციას: ამ განთავსებულია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი მერის წარმომადგენლობა. ასევე, ორ ოთახში განთავსებულია სასოფლო გიგლიოთეკა, რომელიც გამოირჩევა მთელ მუნიციპალიტეტში მრავალფეროვანი და განსაკუთრებული წიგნადი ფონდით. გარდა ამისა, შენობის დარბაზი აღჭურვილია ტექნიკით. დარბაზის სავალალო მდგომარეობის მიუხედავად, ამ პერიოდულად ეწყობა კინო ჩვენებები, კონცერტები და სხვა ტიპის კულტურული და შემოქმედებითი აქტივობები, რომელშიც ადგილობრივი მოსახლეობა აქტიურად მონაწილეობს. ასევე, ამავე შენობის დარბაზს სარეპეტიციოდ იყენებს ადგილობრივი ახალგაზრდული ქართული ჰორეოგრაფიული ანსამბლი “ყილოშტყეაპი” (ვეფხისტყაოსანი).

ხოლო, შენობის უკანა ნაწილი დათმობილი აქვს იძულებით გადაადგილებულ პირთა ერთ ოჯახს.

სასაწყობო შენობა

ერთსართულიანი შენობა მდებარეობს სოფელ გან-
მუხურში, ზუგდიდიდან 25 კილომეტრში და სახელმ-
წიფო საკუთრებას წარმოადგენს.

შენობა ანაპრაში კონსტრუქციითაა ნაშენი. ამაჟ-
მინდელი მდგომარეობის აღწერა შეუძლებელია,
ვინაიდან გარშემორტყმულია მაღალი მცენარეული
საფარით. შორიდან ვიზუალური დაკვირვებით, მისი
მდგომარეობა ცუდია. შენობა სავარაუდოდ კომპლ-
ექსის ნაწილია, რომლის სავარაუდოდ მთავარი შენო-
ბა ამჟამად პოლიციისა და საგანგებო მდგომარეო-
ბის სამსახურს აქვს დათმობილი.

საბჭოთა პერიოდის ინდუსტრიული ფუნქციის შენო-
ბა სხვადასხვა დროს ასრულებდა გლოკის ქარხნის
და სასაწყობო შენობის ფუნქციას.

ამჟამად შენობა უფუნქციოდან დატოვებული.

საგავშვო ბაღის შენობა

ყოფილი საგავშვო ბაღის შენობა მდებარეობს სოფელ განმუხურში, ზუგდიდიდან 25 კილომეტრში და სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. სის ერთსართულიანი შენობის მდგომარეობა მძიმეა.

შენობაში განთავსებული იყო საგავშვო ბაღი. 1990-იან წლებში ამ ცხოვრობდა იძულებით გადაადგილებულ პირთა ერთი ოჯახი.

ბოლო ათწლეულია შენობა უფუნქციოა.

მეურნეობის შენობა

ყოფილი მეურნეობის შენობა მდებარეობს სოფელ განმუხურში, ზუგდიდიდან 25 კილომეტრში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ვიზუალური დათვალიერებით შენობა ცუდ მდგომარეობაშია საჭიროებს სრულ რეაბილიტაციას. ახლეს მისვლა ვერ მოხერხდა, რადგან გარშემო ტერიტორია შემოღობილია. თუმცა ჩანს რომ არის რკინა ბეტონის ერთ სართულიანი ნაგებობა, რომელსაც ჰქონდა სასაწყობო ფუნქცია.

შენობას საბჭოთა პერიოდში ჰქონდა მეურნეობის დასახლება შენობის ფუნქცია. 1990-იან წლებში შენობა რამდენიმე წლით დაეთმო იძულებით გადაადგილებულ პირებს.

2000-იანი წლების დასაწყისიდან შენობა უფუნქციოდება დატოვებული, ამჟამად ის ემიჯნება სამხედრო დანიშნულების ობიექტს და შესაბამისად მისი განვითარება შეზღუდულია.

ზედაეწერის ყოფილი კოოპერატივის შენობა მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარშია აშენებული. ის ზუგდიდთან 10 კილომეტრის დაშორებით მდებარეობს. ორსართულიანი შენობის, პირველი სართული ცენტრალურ ნაწილში გაშტოლადაა გახსნილი. ფასადები შელესილია და არ აქვს დეკორი. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა არასახარბიელო მდგომარეობაშია - შენობას აკლია ფანჯრები, დაზიანებულია გარე კედელი, დამწვარია ერთი მოწყობითი, კედლები დაზარალებულია.

შენობის მიმდებარედ განთავსებულია 9 ავარილის მე-მორიალი, ასევე საბჭოთა პერიოდის საინტარესო მოზაიკის ნიშები.

ამჟამად შენობაში განთავსებულია გიგლიოთეა, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ოფისი. შენობის ნაწილი დათმობილი აქვთ იძულებით გადაადგილებულ პირებს.

კოოპერატივის შენობა

აუზის შენობა

აუზის ძველი შენობა მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარშია აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ზადაანერში, ზუგდიდიდან 10 კილომეტრის დაშორებით. შენობა წარმოადგენს სსიპ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

რკინაბეტონის ორსართულიანი კარგად შენობის პირველ სართულზე განთავსებულია აუზი, ხოლო დანარჩენი ფართი დათმობილი იყო მომსახურების და გამაჯანსაღებელი აქტივობების ზონებს. შენობას ზედა ნაწილზე ექიმისათვის დამახასიათებელი, თემატური მოზაიკა ამჟღავნებს. შენობა ცუდ მდგომარეობაშია და საჭიროებს რეაბილიტაციას.

აუზი სასწავლო კოლეჯის კომპლექსის ნაწილი იყო და განკუთვნილი იყო სტუდენტებისთვის.

ამჟამად შენობა, ისევე როგორც კომპლექსის დიდი ნაწილი, უფუნქციოდან.

სოფლის კლუბის შენობა

ყაზბეგობის ყოფილი კლუბი აშენებულია მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარში. შენობა მდებარეობს სოფელ კახეთში, ზუგდიდიდან 11 კილომეტრში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ნაგებობა ერთსართულიანია. ვიზუალური დათვალიერებით ჩანს, რომ შენობა კონსტრუქციულად მყარია, თუმცა საჭიროებს სრულმასშტაბიან რეკონსტრუქციას. შენობის ფასადი სრულად არის დაზარალი მცენარეებით. შენობაში განთავსებულია დიდი ღარბაზი, სადაც სცენაც ყოფილა. აღნიშნული ღარბაზის ორივე მხარეს სდევს ფანჯრები. ღარბაზის იატაკი ამჟამად მიწის დონეზეა დაწეული. ნაგებობის დამხმარე სივრცეებში ჩანს ხის იატაკი.

შენობა წარმოადგენდა სოფლის კლუბს, რომელშიც იმართებოდა კულტურული და შემოქმედებითი ღონისძიებები, მათ შორის კინოჩვენებები.

შენობა ამჟამად უფუნქციოა.

აგულაშორიის შენობა

ყოფილი აგულაშორი დაახლოებით აშენებულია 1960-იან წლებში, მდებარეობს სოფელ კახათში, ცენტრალური საავტომობილო გზის პირას, ზუგდიდიდან 10 კილომეტრში. შენობა წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ორსართულიანი შენობა, აშენებულია აგურით და გარედან შეღებილია. ვიზუალური დათვალიერებით ჩანს, რომ შენობა კონსტრუქციულად მეთანხლებად მყარია, თუმცა საჭიროებს სრულ რეაბილიტაციას. მორღვეულია სართულშუა გადახურვები, აკლია კარ-ფანჯრები, ასევე ნაწილობრივ მოშლილია შიდა ტიხრები და სახურავი.

ნაგებობას მიეზიდველ და რემანტიულ ელფერს ანიჭებს მთავარი ფასადის მარჯვენა ჩამოშლილ კუთხეში ამოღული ხე, რომლის ტოტებიც იმეორებენ ნაგებობის კონტურს.

1990-იან წლებში შენობა დათმობილი ჰქონდა იქულებით გადაადგილებული პირთა მოვლას.

ამჟამად შენობა უფუნქციოა და საჭიროებს რეაბილიტაციას.

კულტურის სახლის შენობა

ნარაზენის ყოფილი კულტურის სახლი, სავარაუდოდ, აშენებულია 1960-1970-იან წლებში. შენობა მდებარეობს სოფელ ნარაზენში ცენტრალური გზის პირას. ზუგდიდთან 15 კილომეტრში და წარმოადგენს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

შენობა წინა მხრიდან ორსართულიანია, ხოლო უკანა მხრიდან - სამსართულიანი და ნაგებია რკინა-ბეტონის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით ჩანს, რომ კონსტრუქცია მდგრადია. სახურავი ნაწილობრივ დაზიანებულია. შენობას თითქმის სრულად აქვს შენარჩუნებული თავდაპირველი იერსახე, განსაკუთრებით კარგად არის შენარჩუნებული ინტერიერი. კედლები ხის პანელებით არის მოპირკეთებული, რომლის მდგომარეობაც საკმაოდ კარგია, ასევე ინტერიერში დეკორის სახით

გვხვდება ხელნაკეთი კერამიკული ელემენტები, ასევე შენარჩუნებულია ავეჯისა და ინვენტარის დიდი ნაწილი. შენობაში არის დიდი საკონცერტო დარბაზი, რომლის მდგომარეობაც ასევე საკმაოდ კარგია, კარგ მდგომარეობაშია თავად სცენაც. შენობის მეორე სართულზე არის ადმინისტრაციული ოთახები და დიდი პერანდა.

კულტურის სახლი თავდაპირველად ემსახურებოდა, როგორც სოფელ ნარაზენს, ასევე მიმდებარე სოფლებსაც.

ამჟამად შენობაში მოქმედებს სოფლის ჰიპოთეკა, ასევე საკონცერტო დარბაზში პერიოდულად ტარდება კულტურული აქტივობები და რეპეტიციებს გადის ადგილობრივი ფოლკლორული ანსამბლი.

კოოპერატივის შენობა

ოდში კოოპერატივის შენობა სავარაუდოდ 1980-იანი წლების დასაწყისში აგებული და მდებარეობს სოფელ ოდიშის ცენტრალურ ნაწილში, მთის თხემზე, ზუგდიდიდან 6 კილომეტრში. შენობა წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

შენობა ორსართულიანია, პირველი სართული ნაგებია ბლოკით და შელესილია, ხოლო მეორე სართული ხისაა. ვიზუალური დათვალიერებით დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია, თუმცა ადგილობრივებზე დაყრდნობით, შენობას ჩაუტარდა ექსპერტიზა და დადგინდა, რომ მისი 80% დაზიანებულია.

მართალია ამჟამად საკადასტრო მონაცემების მიხედვით შე-

ნობა ცალკე მიწის ნაკვეთზეა განლაგებული, თუმცა ჩანს, რომ თავდაპირველად შენობა ამჟამინდელ გაშვების შენობასთან ერთად, ერთ დიდი მიწის ნაკვეთზე იყო განლაგებული და ერთი კომპლექსის ნაწილებს წარმოადგენდა.

1990-იანი წლებიდან შენობაში იკუმშვით გადაადგილებული პირები ცხოვრობდნენ, თუმცა რამდენიმე წლის წინ, სახელმწიფო უზრუნველყო მათი გადაყვანა და ამჟამად შენობა ძირითადად დაცლილია - რამდენიმე ოთახში ჯერ კიდევ ინახება გაცხოვრებულთა პირადი ნივთები.

კანტორის შენობა

ყოფილი კანტორის შენობა მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარშია აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ორსანტიაში ცენტრალური გზის პირას, ზუგდიდიდან 17 კილომეტრში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ვიზუალური დათვალიერებით მისი მდგომარეობა დაგადასტოვებულია.

თავდაპირველად შენობა წარმოადგენდა სოფლის ადმინისტრაციულ ცენტრს და აქვე იყო განთავსებული სალარო.

ამჟამად შენობის ნაწილი დათმობილი აქვთ იძულებით გადაადგილებულ პირებს.

პროფკავშირების კულბურის სახლის შენობა

ყოფილი პროფკავშირების კულტურის სახლის შენობა სავარაუდოდ 1960-იანი წლებში აშენებული. ის სოფელ ორსანთიაში, ცენტრალური გზის პირას, ზუგდიდიდან 17 კილომეტრში მდებარეობს და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ორსართულიანი შენობა ნაგებია კარკასული რკინაბეტონის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა მებ-ნაკლებად მდგარი. ორსართულიანი შენობა გარედან შელესილია, ღირებულებას დაკორატიული ჩარჩო შემოუყვება. ფანჯრების უმრავლესობაში შუშები ჩამოტრეულია.

შენობა თავდაპირველად კულტურის სახლს წარმოადგენდა, სადაც იმართებოდა კულტურული ღონისძიებები მათ შორის კინო ჩვენებები.

ამჟამად შენობის ნაწილი დათმობილი აქვთ იძულებით გადაადგილებულ პირებს. მათ შენობას უკანა მხარეს მიაგატეს სივრცე, რომელიც ამჟამად გამოიყენება ცხოველების სადგომად.

რესტორნის შენობა

რესტორანი „მეგობრობა“ 1970-იან წლებში აშენდა. შენობა სოფელ რუხში, ზუგდიდიდან 9 კილომეტრში, გზის გასწვრივ - ფარდზე მდებარეობს. შენობა კერძო საკუთრებას წარმოადგენს.

ორსართულიანი შენობა ციცაბო ფარდზეა შეფენილი და მიუყვება მის რელიეფს. ერთი მხრიდან შენობა ერთსართულიანია, ხოლო მეორე მხრიდან - სამსართულიანი.

შენობა რკინა-ბეტონის კონსტრუქციითაა ნაგები, და მოპირკეთებულია ნატეხი ქვისა და აგურის შე-

რეული წყობით. ვიზუალური დათვალიერებით, შენობა კონსტრუქციულად მყარია, თუმცა მას არ აქვს კარ-ფანჯრები, ასევე გადახურვა დაზიანებულია, ნაწილობრივ დაფარულია მცენარეული საფარით.

ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით, თავის დროზე საკმაოდ დიდი პოპულარობით სარგებლობდა, თუმცა 1990-იან წლებში შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, დარჩა უფუნქციოდ.

ადმინისტრაციული შენობა

ყოფილი ადმინისტრაციული შენობა 1970-80-იან წლებში აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ტყაიბში, გამსახურდიას ქუჩაზე, გზის პირას. შენობა წარმოადგენს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

ორსართულიან შენობაში განთავსებულია საკონცერტო დარბაზი, როგორც ჭარი და იატაკი ნაწილობრივ დაზიანებულია. გარდა დარბაზისა, მას გააჩნია დამხმარე ოთახები, როგორც განთავსებული იმერე სართულზე. ფასადის მთელ სიგრძეზე მიუყვება აივნები. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა კონსტ-

რუქციულად მდგრადი დაწყებული ეზოს კეთილმოწყობა, რომელის ფარგლებშიც უკვე აღჭურვილია გალის სკამებითა და სანაგვე ურნებით.

საბჭოთა კავშირის დაშლამდე, ის წარმოადგენდა ადგილობრივ ადმინისტრაციულ და კულტურულ ცენტრს.

ამჟამად შენობა არის უფუნქციო, თუმცა მისი ეზო გამოყენებულია სარეკრეაციო სივრცედ.

სასურსათო მაღაზიის შენობა

ყოფილი სასურსათო მაღაზია 1960-იან წლებშია აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ჭკადუაში, ზუგდიდიდან 16 კილომეტრში და წარმოადგენს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

ორსართულიანი შენობა მსხვილი ბლოკითაა ნაგები. ვიზუალურად შენობა საკმაოდ მყარია. მეორე სართულზე აქვს აივანი, რომლის მოაჯირიც სავარაუდოდ ჩამოსხმულია. მოაჯირებზე გამოსახულია ორნამენტი, რომელიც ერთგვარ ექსკლუზიურობას მატებს ნაგებობას.

შენობა ამჟამად უფუნქციოა.

კულტურის სახლის შენობა

ჭკადუაშის კულტურის სახლი 1980-70-იან წლებში აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ჭკადუაში, ზუგდიდიდან 16 კილომეტრში. შენობა წარმოადგენს ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

შენობა ორსართულიანია, რკინაბეტონის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით მისი კონსტრუქციული მდგომარეობა დაბალმართულია, თუმცა შე-

ნობის ერთიანი ფიზიკური მდგომარეობა ცუდია: დაზიანებულია ნაღებები, ფანჯრებში მიწები არ არის, გადასურვები დაზიანებულია.

შენობა სასოფლო მნიშვნელობის კულტურის სახლს წარმოადგენდა.

ამჟამად შენობა უფუნქციოდან დარჩენილი, თუმცა ერთ-ერთ ოთახში ფუნქციონირებს წიქვილი.

კულტურის სახლის შენობა

ჯიბაშვილის კულტურის სახლი სავარაუდოდ 1970-იან წლებშია აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ჯიბაშვარში საავტომობილო გზის პირას, ზუგდიდთან 12 კილომეტრში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

გეგმაში სწორკუთხა, ორსართულიანი შენობა აშენებულია რკინაბეტონის კონსტრუქციით. გარედან შენობა შელესილია. პირველი სართული გარე კონტურიდან ერთი მეტრითაა შენული, რაც ხელს უწყობს მეორე სართულის ამცენტირებას, რომელიც თავის მხრივ მთავარი ფასადის მხრიდან დაყრდნობილია პირველ სართულზე მოწყობილ სწორკუთხა სვეტებს და მოწყობილია აივნები.

შენობა არქიტექტურული თვალსაზრისით სინტერესო ნიმუშია: ერთი შენობით სტანდარტული პროექტის მიხედვითაა აშენებული, თუმცა გააჩნია ინდივიდუალური

ლური მახასიათებლები - მოწყობილია ვიტრაჟული გალერეები პირველი სართულის დონეზე, საყრდენ სვეტებთან ერთად საყრდენად გამოყენებულია ფუნქციური და არქიტექტურული ელემენტები, შენობის ეზოში მოწყობილია დეკორატიული გაშვანება. ვიზუალური დათვალიერებით, შენობა დაამკაზმულია მდგომარეობაში.

კულტურის სახლის ეზოს განაპირას (აშენებელ სხვა საკადასტრო ერთეული), სარეზინო სახელობის ტაძარია, რომელიც 1990-იანი წლების შედეგად უნდა იყოს აშენებული. ეზოში ფიზიკურად არ არის გაშენებული.

1990-იანი წლების დასაწყისში შენობამ თავდაპირველი ფუნქცია დაკარგა. ამჟამად, შენობის ნაწილში განთავსებულია საგანმანათლებლო

სავაჭრო ცენტრის შენობა

სავაჭრო ცენტრი 1980-იან წლებში აშენებული. ის სოფელ ჯიხაშკარში სავაჭროპოლით გზის პირას, ზუგდიდიდან 12 კილომეტრში მდებარეობს და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას.

ერთსართულიანი შენობა აშენებულია რკინაბეტონით. ვიზუალური დათვალიერებით, შენობის კონსტრუქციული მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია, თუმცა სრულ რეაბილიტაციას საჭიროებს. ნაგებობის წინა ფასადი სრულად შეშენული ყოფილა, ხოლო გვერდითა ფასადები - ნაწილობრივ. შენობის შიდა სივრცე წინა მხარეს ერთიანი, ხოლო უკანა მხარეს არის რამ-

დენივე სათავსო და ადმინისტრაციული ოთახი. შენობას აქვს უკანა ეზო, სადაც დაკორატიული აუზი ყოფილა.

ოკუპანტის გვერდით გაყვანილია არხი, რომელიც ქალთან ახლოსაა შენობასთან. არხი აზიანებს გრუნტს, რომორც ჩანს გასულ წლებში ნაპირი გაპიონებით გაუმაგრებიათ.

ოკუპანტმა 1990-იან წლებში დააარსა თავისი ფუნქცია და დღემდე უფუნქციოდაა. დაგეგმილი შენობის პრივატიზაცია.

კოლმეურნეობის შენობა

ყოფილი კოლმეურნეობის ადმინისტრაციული შენობა ემოცა საუკუნის მეორე ნახევარში აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ჯუმაში, ზუგდიდთან 7 კილომეტრში და წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

ორსართულიანი შენობა ნაგებია რკინა-ბეტონის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით, შენობის ზოგადი მდგომარეობა დაგეგმვაშია.

შენობის თავდაპირველი ეზო, ამჟამად გაყოფილია, რომლის ნაწილზეც აშენებულია საბავშვო ბაღი და განთავსებულია საბავშვო გასართობი მოედანი.

ამჟამად შენობის ნაწილი დათმობილი აქვს სოფლის ადმინისტრაციას. ასევე, შენობის პირველ სართულზე ერთ-ერთ ოთახში განთავსებულია სტომატოლოგიური კლინიკა.

გამოყენებული მასალები

- ზუგდიდის კულტურის განვითარების სტრატეგიასა - (2022-2026);
- ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ახალგაზრდობის განვითარების სტრატეგია - (2019-2022);
- გზამკვლევი შემოქმედებითი სივრცეების ინიცირების, მართვისა და განვითარების შესახებ. ძირითადი პრინციპები და პრაქტიკული რჩევები - 2022;
- ქრუდფანდინგის ღონისძიების გზამკვლევი" - 2021.
- ინფორმაცია ინგირის აეროპორტის შესახებ - <https://1tv.ge/news/mitovebuli-shenobebi-samegreloshi-istoriis-utyvi-motsmeebi/>;
- ინფორმაცია ზუგდიდის ბიბლიოთეკის შესახებ - <https://jam-news.net/ge/mitovebuli-bibliotekebi-dasavlet-saqartveloshi-ratom-ver-izidavs-isini-akhalgazrdebs/>;
- გამოყენებითი ხელოვნების და ხალხური რეწვის ოსტატებისთვის მულტიფუნქციური შენობის განთავსების პროექტის "მო-ზაიკა" კონცეფცია;
- ინფორმაცია ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის რაოდენობის შესახებ -2014 წლის აღწერის მონაცემები;
- ინფორმაცია ყოფილი ცელულოზა-ქაღალდის მრეწველობის საწარმოს შესახებ - ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატი - ვიკიპედია ([wikipedia.org](https://www.wikipedia.org));
- ინფორმაცია ყოფილი კომბინატის საკუთრების შესახებ - [Commersant.ge](https://www.commersant.ge) | ზუგდიდის ფაიფურის ქარხანა და ენგურქაღალდ-კომბინატი - რას აკეთებს ამიერკავკასიის ნომერ პირველი სამრეწველო ობიექტები დღეს

მონაცემთა გეგმა

ზუგდილის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება
პროექტის უპირატესი გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენობის მონაცემები	შენობის აღწერა	ფოტო
01		ყოფილი კოოპერატივის შენობა ოფისში	
	მისამართი: კონსტანტინე გამსახურდიას ქუჩა, სოფელი ოდიშ საკადასტრო კოდი: 43.08.41.994 საქუთრების ფორმა: სახელმწიფო საქუთრება შენობის მიხსლოებითი ფართობი: 370 მ² მიწის ნაკვეთის ფართობი: 1269 მ² გამული მონაცემთა ბაზასთან: ოდიში-ყოფილი კოოპერატივის ოფისი	ოდიშის კოოპერატივის შენობა სავარაუდოდ 1980-იანი წლების დასაწყისშია აგებული და მდებარეობს სოფელ ოდიშის სანტრალურ ნაწილში, მთის თხემზე, ზუბიდიდან 13 კილომეტრში. შენობა წარმოადგენს სახელმწიფო საქუთრებას. შენობა ორსართულიანია, პირველი სართული ნაგებია ბლოკით და შეღებილია, ხოლო მეორე სართული ხისაა. ვიზუალური დათვალიერებით დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია, თუმცა ადგილობრივებზე დაყრდნობით, შენობას ჩატარდა ექსპერტიზა და დადგინდა, რომ მისი 80% დაზიანებულია. მართალია ამაჟამად საკადასტრო მონაცემების მიხედვით შენობა სალკო მიწის ნაკვეთზეა განლაგებული, თუმცა ჩანს რომ თავდაპირველად შენობა აშენებდნენ გაგზოვის შენობასთან ერთად ერთ მიწის ნაკვეთზე იყო განლაგებული და ერთი კომპლექსის ნაწილს წარმოადგენდა. 1990-იანი წლებიდან შენობაში იძულებით გადაადგილებული პირები ცხოვრობდნენ, თუმცა რამდენიმე წლის წინ, სახელმწიფო უზრუნველყო მათი გადაყვანა და ამაჟამად შენობა ძირითადად დასვლილია - რამდენიმე ოთახში ჯერ კიდევ ინახება ავსტოვრებალთა პირადი ნივთები.	

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება
პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენობის მონაცემები	შენობის აღწერა	ფოტო
02	ყოფილი კოოპერატივის შენობა ზადანაძე		
	მისამართი: სოხუმის ქუჩა, სოფელი ზადანაძე საქადასტრო კოდი: საქუთრების ფორმა: შენობის მიახლოებითი ფართობი: მიწის ნაკვეთის ფართობი: 300 მ² გმული მონაცემთა ბაზასთან: ზადანაძე-კოოპერატივის შენობა	ზადანაძის ყოფილი კოოპერატივის შენობა მდებარეობს საუკუნის მეორე ნახევარში აშენებული. ის ზუგდიდიდან 10 კილომეტრის დაშორებით მდებარეობს. ორსართულიანი შენობის, პირველი სართული სენატორ ნაწილში გამოყოფილია ბაზისილი. ფასადები შედგებილია და არაა დაქოქილი. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა არასახარბილო მდგომარეობაშია - შენობას აქვს ფანჯრები, დაზიანებულია გარე კედელი, დაზიანებულია ერთი მონაკვეთი, კედლები დაზიანებულია. შენობის მიმდებარე ტერიტორიაზე 9 აკრილის მემორიალი, ასევე საჭურთა პარიოდის სანატორიუმის მოწყობის ნიშნები. ამჟამად შენობაში განთავსებულია ბიბლიოთეკა, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ოფისი. ხოლო შენობის ნაწილი დათმობილი აქვს იძულებით გადაადგილებულ პირებს.	

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება
პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენობის მონაცემები	შენობის აღწერა	ფოტო
03	ყოფილი კულტურის სახლის შენობა ქაღაზეში		
	მისამართი: შოთა რუსთაველის ქაფი, სოფელი ქაღაზეში საკადასტრო კოდი: 43.02.42.245 საკუთრების ფორმა: სახელმწიფო საკუთრება შენობის მიხედვითი ფართობი: 1300 მ² მიწის ნაკვეთის ფართობი: 6995 მ² ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	ჭკადუაშის კულტურის სახლი 1980-70-იან წლებშია აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ჭკადუაშში, ზუბიდიდან 11 კილომეტრში. შენობა წარმოადგენს სსიპ ზუბიდის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას. შენობა ორსართულიანია, რკინაბეტონის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით მისი კონსტრუქციული მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია, თუმცა შენობის ერთიანი ფიზიკური მდგომარეობა ცუდია: დაზიანებულია ნაღესობები, ფანჯრებში მიწები არ არის, გადახურვები დაზიანებულია. შენობა სასოფლო მნიშვნელობის კულტურის სახლს წარმოადგენდა. ამჟამად შენობა უფუძეყოფაა დარჩენილი, თუმცა ერთ-ერთ ოთახში ფუნქციონირებს წისქვილი.	

გუბერნიის მუნიციპალიტეტის შრომობებში სოფლების განვითარება
პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენიშვნის მონაცემები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
0 4	ყოფილი სასურსათო მაღაზიის შენობა კაპლანში		
	მმსახურით: შოთა რუსთაველის ქ.ა. სოფელი კაპლანში საქადაგრო ქოლი: 43.02.41.212 საქმობების ფოტო: სახეობითი საქმობა შენიშვნის მონაცემთა ფოტო: 500 მ2 მინის ნაწილის ფოტო: 1003 მ2 ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	ყოფილი სასურსათო მაღაზია 1960-იან წლებში აშენებული. ის მდებარეობს სოფელი კაპლანში. გუბერნიის 11 ქოლიში და წარმოადგენს სსიპ გუბერნიის მუნიციპალიტეტის საკმობას. მოსამკმობიანი შენობა მსხვილი ბლოკითაა ნაგები. ვიზუალურად შენობა საკმობა მყარია. მთლიან სარკმობა აქვს აივანი. რიგობს მთა-ხიროს საკმობაზე მამოსებობია. მთა-ხიროსზე მამოსებობია მოსამკმობიანი მოსამკმობიანი. რიგობს ქოლიდან აქსკმობირობას მამობს ნაგებობას. შენობა აგებამდე უფუგმობია.	

გუმბელინის მუნიციპალიტეტის შრომობაში სოფლების განვითარება
არქიტექტონის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენიშვნის მონაცემები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
05	ყოფილი აზნის შრომა ბაღაჩაური		
	მისამართი: სოფელი ბაღაჩაური საკადასტრო ქოლი: 43.01.47.261 საკუთრების ფორმა: სახელმწიფო საკუთრება შენიშვნის მიანდობითი ფართობი: 600 მ² მიწის ნაკვეთის ფართობი: 44726 მ² ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	აზნის ძველი შრომა მდოვარე საკუთრის მდოვარე ნახევარზე აშენებული. ის მდებარეობს სოფელ ბაღაჩაურში. გუმბელინის 15 ქოლიმდოვარის დაშორებით. შრომა წარმოადგენს სსიპ გუმბელინის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას. რეკონსტრუქციის ორსართულიანი კარკასული შენობის პირველი სართული განთავსებულია აზნი. ხოლო დანარჩენი ფართი დათმობილი იყო მომსახურების და მამაკაცთა სასახლის აშენებისთვის. შრომა სულ მდებარეობდა და საკონსტრუქციო რეკონსტრუქციას. აზნი სანახევრო ქოლინის კომპლექსის ნაწილი იყო და განკუთვნილი იყო სოფლებსთვის. ამჟამად შრომა, ისევე როგორც კომპლექსის დიდი ნაწილი, უფასოდ დგას.	

გუბერნიის მუნიციპალიტეტის შრომისა და ადამიანთა რესურსების განვითარება
არსებული ფარგლებში გამოვლენილი მიზნების მონაცემთა ბაზა

N	შენიშვნის მონაცემები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
0 6	ყოფილი საბჭოთა შენობა ანაქლიაში		
	მისამართი: შოთა რუსთაველის ქ. №91, ანაქლია საქადაგოლო კოდი: 43.30.46.082 საქართველოს ფორმა: სახელმწიფო საკუთრება შენიშვნის მონაცემებით ფართობი: 560 მ² მიწის ნაკვეთის ფართობი: 575 მ² ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	ყოფილი საბჭოთა შენობა ანაქლიაში. აგებულია ბერძენი სახეობის შუა საუკუნეში. მასში სხვადასხ- ვა კერძო და სახელმწიფო დაწესებულებები სრულყოფილი მართვის საშუალებები ურ- თავისადაა (საბჭო, სახელმწიფო, სახელმწიფო- სამართლებრივი და სხვა). შენობა მდებარეობს სრულყოფილ ანაქლიაში. გუბ- ერნიის და მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში. შენობა მოსახლეობს. რეკონსტრუქციის კომისიის დასაწყისში. შენობაში მოხდა სრულყოფილი რეკონსტრუქცია და მოხდა თავისი სახეობის მოხდა. ახლა შენობა მოხდა. შენობაში მოხდა. შენობაში მოხდა. შენობა ახლა მოხდა. შენობაში მოხდა. შენობა ახლა მოხდა. შენობაში მოხდა.	

გუგუშვილის მუნიციპალიტეტის შრომისა და ადამიანთა რესურსების განვითარება
არსებული ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მოწყობა ბაზა

N	შენიშვნის მოწმობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
0 7	მისამართი: შოთა რუსთაველის ქ. N91, სოფელი ახალქალაქი საკადასტრო კოდი: 43.22.41.867 საქართველოს ფორმა: სახელმწიფო საქართველო შენიშვნის მისამართის ფართობი: 500 მ² მიწის ნაკვეთის ფართობი: 4641 მ² ბაზის მოწყობა ბაზისთან:	სოფელი ახალქალაქი-ახალქალაქი დაახლოებით 1970-80-იან წლებში აშენდა. ორსართულიანი შენობა მდებარეობს სოფელ ახალქალაქში. გუგუშვილის 13 კომპლექსური და სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. შენობა რკინა-ბეტონის კონსტრუქციისაა აშენებული. აირვანი სათბურის ნაგებობები საკონსტრუქციო დაგეგმვის (შედაგეგმვა 300-350 ადამიანი). შენობის გზის მდებარეობა სხვა, საჭიროებს საფუძვლიან რეკონსტრუქციას. ამასთან შენობის სახეობის ვერ უკმაყოფილებს მის დაგეგმვის-გან. რვადაც აქ განთავსებული იყო სოფლის კლუბი და კანტინა (აღმოსაფრთხი, სოფლის აღმოსაფრთხი), ჯანსაღი სხვა-დასხვა სახის კულტურული. შრომისა და ადამიანთა რესურსების განვითარების მისამართის მოწყობის ურთიერთობა. მიუხედავად მდებარეობისა, აღმოსაფრთხი ხელისუფლების ხელშეწყობით და კულტურული და შრომისა და ადამიანთა რესურსების განვითარების განვითარებით, შენობა მუშა-დაგეგმვის დღესაც ინარჩუნებს აირვანზე ფუნქციას: აქ განთავსებულია გუგუშვილის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლობა, ასევე, ორ ოთახში განთავსებულია სასოფლო ბიბლიოთეკა, რომელიც გამოირჩევა მთელ მუნიციპალიტეტში მრავალფეროვნებით და განხილვით ნაგებობის ფორმით. მარჯა ახლა, შენობის დაგეგმვის აღმოსაფრთხი შენობის საკონსტრუქციო მდებარეობის მიუხედავად, აქ აკრძალულია ჯანსაღი კონსტრუქციები. კონსტრუქციები და სახის ფორმის კულტურული და შრომისა და ადამიანთა რესურსების განვითარების მოწყობის მიზნით, საკონსტრუქციო მოწყობის საკონსტრუქციო დაგეგმვის საფუძვლიან რეკონსტრუქციის ახალგაზრდული კართული კონსტრუქციის მიზნით ანაბედი „სოფლისმშენებელი“ (კონსტრუქციისა). ხოლო, შენობის უკანა ნაწილი დათმობილი აქვს იმდენი დადასტურებული აირვანი ქრთ მუხის.	

[illegible]

გუგუშის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება
არქიტექტურის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	შენობის მონაცემები	შენობის აღწერა	ფოტო
0 9	ყოფილი საბავშვო ბაღის შენობა განმეზუარში		
	მისამართი: გვიანდ მამსახურების ქუჩა N156, სოფელი განმეზუარი საკადასტრო კოდი: 43.29.43.274 საკუთრების ფორმა: სახელმწიფო საკუთრება შენობის მინიმალური ფართობი: მინიმალური ფართობი: 688 მ² ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	ყოფილი საბავშვო ბაღის შენობა მდებარეობს სოფელ განმეზუარში. გუგუშიდან 25 კილომეტრში და სახელმწიფო საკუთრებას წარმოადგენს. ხის ერთსართულიანი შენობის მდგომარეობა მძიმეა. ბარბენდულად ეწყობა ხანძრის კვალი. შენობაში განთავსებული იყო საბავშვო ბაღი. 1990-იან წლებში აქ სხოვრობდა იძულებით გადაადგილებულ პირთა ერთი ოჯახი. ბოლო ათწლეულია შენობა უფუნქციოა.	

[illegible]

[illegible]

გუგუშვილის მუნიციპალიტეტის შრომისმომწოდებელი სოფლების განვითარება
პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მოწყობა ბაზა

N	შენიშვნის მოწყობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
12	მისამართი: დავით აღმაშენებლის ქ.ა.ა. სოფელი ორსაფეხი საკადასტრო კოდი: 43.24.46.407 საქართველოს ფოტო: სახელმწიფო საქართველო შენიშვნის მინიმალური ფართობი: 1400 მ² მინიმალური საკადასტრო ფართობი: 3661 მ² გეგმილი მოწყობა ბაზისთან:	სოფელი პროექტის განხორციელების სახელის შენიშვნა სავარაუდოდ 1960-იანი წლებში აშენდა. ის სოფელი ორსაფეხიდან განსაკუთრებით გამოირჩევა. გუგუშვილი და ნაგარაჯოვს და წარმოადგენს სახელმწიფო საქართველოს. ორსაფეხიდან შენობა ნაგარაჯოვს რეკონსტრუქციის კონსტრუქციით. ვიზუალური დათვალიერებით შენობა გეგმა-საფუძველზე გეგმავს. ორსაფეხიდან შენობა გარდა შენიშვნის, ლიზინგის დაკონსტრუქციის გარეშე შეიქმნება. ფანჯრების უზრუნველყოფა გეგმავს. შენიშვნა თავდაპირველად ქუჩის სახელს წარმოადგენდა. სადაც იმართებოდა ქუჩის ლორწოვანი მათ შორის კონსტრუქციები. ამჟამად შენობის ნაწილი დათმობილი აქვს იძულებით გადაადგილებულ პირებს. ხოლო მისი უკანა მხარე შეიქმნა სხვადასხვა სახის გადასახლება.	

გუმბელინის მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება
არქიტექტურის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მოწყობათა ბაზა

N	შენიშვნის მოწყობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
16	ყოფილი აღმონისტრასიკული შენობა ტყაიანში		
	მისამართი: ბათსახურელიან ქუჩა, სოფელი ტყაიან საქადანსტრო ქოდე: 43.0149.037 საქუთრების ფორმა: სახეობითი საქუთრება შენიშვნის მონიშვნითი ფართობი: 726 მ2 მინის ნაკვეთის ფართობი: 5000 მ2 ბმული მოწყობათა ბაზასთან:	ყოფილი აღმონისტრასიკული შენობა 1970-80-იან წლებში აშენებული. ის მდებარეობს სოფელი ტყაიანში, ბათსახურელიან ქუჩაზე. მისი აირს. შენობა წარმოადგენს სსიპ გუმბელინის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას. ორსართულიან შენობაში განთავსებულია საკონსტრუქციო დარბაზი, რომელიც ქვემო და ნაშაჟი ნაწილებშიც დაგეგმულია. მარჯვ დარბაზისა, მას ბაიანია დახმარა მოთხები, რომელიც განთავსებულია მორე სასტუმროდ. ფასადის მთელ სიგრძეზე მიუყვება აივანი. ვიზუალური დათვლიერებით შენობა კონსტრუქციულად მდგრადია. დაწყებულია ეზოს ქათმდომეობა, რომელის ფარგლებშიც უკვე აღჭურვილია ბაღის სკამებითა და სანადვუ ურნებით. საბჭოთა ქაზორის დაშლამდე, ის წარმოადგენდა აღმონისტრასიკული აღმონისტრასიკული და ქუდურულ სანსტრს. ამჟამად შენობა არის უფუტყლო. თუმცა მისი ეზო გამოყენებულია სარეკრეაციო სივრცედ.	

გუბერნიის მუნიციპალიტეტის შიშველბუდეში სივსებახის განვითარება
აროვასტის ფარმდებში გამოვდენილი ობიექტების მოწყობა ბაბა

N	შენიშვნის მოწყობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
1	ყოფილი ქოლბუწკანობის შენობა ზეშეი		
	მისამართი: ქოლბუწკანობა ბაბასხუწკანობა ქუჩა N5, სოფელი ზეშეი საქადანსტრო ქოლბ: 43.11.45.622 საქუთრების ფოტო: სახეცხეიფო საქუთრება შენიშვნის მისამართი ფარმობი: 1200 მ2 მინის ნაკვითის ფარმობი: 2731 მ2 ბეშეი მოწყობა ბაბასთან:	ყოფილი ქოლბუწკანობის აღმონსტრუქციული შენობა ბოლბა საუკუნის ბოლბა ნახეცხეიფა აშენებელი. ის მდებარეობს სოფელი ზეშეი. გუბერნიდან 7 ქოლბუწკანობა და წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკუთრებას. ოლსარტუნიანი შენობა ნახეიფა რკინა-ბეშტონის ქოლბუწკანობით. ვიზუალური დატვირთვებით. შენობის ბოლბეი მდებარეობა დაბაქმყოფილებელი. შენიშვნის თავდაპირველი ზოო. აბაბაღე ბაყოფილია. რომდის ნაწილები აშენებელი საბავშვო ბაღი და ბანთავსებელი საბავშვო ბასართობი მოვდანი. აბაბაღე შენობის ნაწილი დატვირთილი აქვს სოფლის აღმონსტრუქცია. ასევე, შენობის პირველი სართულზე ჯრთ-ჯრთ ოთახში ბანთავსებელი სტრუქტოლოგიური ქოლბი.	

გუგუნიძის გუნდის ადგილობრივი განვითარების სტრატეგიის განხილვის შედეგად არსებული ფარგლები გამოვლენილი ობიექტების მოწყობა და დაცვა			
N	გუნდის მოწყობა	გუნდის აღწერა	ფოტო
18	სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების გეგმა		
	მისამართი: ქვემოთხსენიებული მისამართის ქვემოთ, გუნდის საქმისფორმის კოდი: 43.05.42.037 საქმისფორმის ფორმა: საქმისფორმის სახელი გუნდის მისამართის ფართობი: 1500 მ2 მისამართის ფართობი: 6630 მ2 გუნდის მოწყობა და დაცვა:	გუნდის აღწერა: გუნდის სახელი სახელია 1990-2000-იან წლებში აშენდა. ის მდებარეობს სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების გეგმის მიხედვით. გუნდის ფართობი 1500 მ2-ია. გუნდის მოწყობა და დაცვა მოიცავს სახლის მოწყობას. გუნდის აღწერა: გუნდის სახელია 1990-იან წლებში აშენდა. ის მდებარეობს სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების გეგმის მიხედვით. გუნდის ფართობი 1500 მ2-ია. გუნდის მოწყობა და დაცვა მოიცავს სახლის მოწყობას. გუნდის აღწერა: გუნდის სახელია 1990-იან წლებში აშენდა. ის მდებარეობს სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების გეგმის მიხედვით. გუნდის ფართობი 1500 მ2-ია. გუნდის მოწყობა და დაცვა მოიცავს სახლის მოწყობას. გუნდის აღწერა: გუნდის სახელია 1990-იან წლებში აშენდა. ის მდებარეობს სოფლის მეურნეობის სექტორის განვითარების გეგმის მიხედვით. გუნდის ფართობი 1500 მ2-ია. გუნდის მოწყობა და დაცვა მოიცავს სახლის მოწყობას.	

გაგზილენი მუნისკადილშელსი ზომქმედებოთი სივრცეზის განვითარება
არქიტექტონის ფარგლები ბომოვდენილი ობიექტების მოწყობა ბაზა

N	შენიშვნის მოწყობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
79	ყოფილი საავტომობილო სერვისი შენობა ზინაშვილები		
	მისამართი: ქონისმანგა ბაშახუდის ქადა, ზინაშვილი საქალაქო ქოლი: 43.05.41766 საქმობის ფორმა: სახელმწიფო საქმობა შენიშვნის მინდობოთი ფართობი: 550 მ2 მინის ნაკვეთის ფართობი: 2109 მ2 ბმული მოწყობა ბაშახუდის: :	საავტომობილო სერვისი 1980-იან წლები აშენებული. ის სოფელი ზინაშვილები საფრთხილი მინის არის. გაგზილენი 17 ქოლიმწიფი მდებარეობს და წარმოადგენს სახელმწიფო საქმობას. წმოსართმინი შენობა აშენებულია რქინაბელოთი. ვიზუალური დამკვიდრებოთი. შენობის ქონსმრქმუნილი მდომარეობა დამაქმყოფილები. თუმცა სრული რქინილიშახის საფრთხი. ნაშენობის წინა ფასელი სრული შენობილი ყოფილა. ხოლო მკვრელით ფასალები – ნაწილობრივ. შენობის შიდა სივრცე წინა მხარეს ქრთინი. ხოლო უკანა მხარეს არის რამოვდენილი სამაქსო და აღმინსმრქმუნილი ოთახი. შენობას აქვს უკანა ვილი. სადაც დამოწმუნილი აუზი ყოფილა. ობიექტის მკვრელით დამკვნილია არხი. რამოვდენი ქაღიან ნაწილსა შენობასთან. არხი აზინაბეს მრქმეს. რამოვდენი მანს მასული წლები ნაკირი ბაზომებოთი ბაშახუდით. ობიექტმა 1990-იან წლები დაქარბა თაქონი ფუნქსია და დღემდე უფუნქსიოდა. .	

[illegible]

გუმბელინს მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მოწყობთა ბაზა			
N	შენიშვნის მოწყობები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
21	ყოფილი სტამბის შენობა გუმბელში		
	მისამართი: ილია ჭავჭავაძის ქ. 6. გუმბელი საპატენტო კოდი: 43.31.42.548 საპატონარბის ფორმა: სახეობრივი საპატონარბა შენიშვნის მისამართით ფართობი: 2200 მ2 მინის ნაკვეთის ფართობი: 4519 მ2 ბმული მოწყობთა ბაზასთან: :	სტამბის შენობა მთლიან საკაპონის მართვა ნახევარული აშენებული. ბაზა სივრცეში შემოქმედებითი დანადგარები და მთლიან სტამბის საპატონარბი. მომთხს რთი სტამბაში ინტერმთხმთა მსხვილი პროდუქტული პროდუქტის. შენობა მდებარეობს ქ. გუმბელში ე.წ.ფაქტორის დასახლებაში და წარმოადგენს სახეობრივი საპატონარბას. ნახევარული დაფარულია ორი ნაწილი და წარმოადგენს სახ და ორსართულიან ფიგურადა. შენობა აშენებულია შერეული მასალით, მისი ფასალი არის ბაღსილი. პროექტული დაფარულია. ობიექტი არასახარბილი მდომარეობაშია. ორსართულიან ნახევარული ბაზა ფასალი სდვს ელი პიზრადი დაფარული ფანქარბი. ხოლო აღმოსოფრასილი შენობაში შენარბაშებულია ძველი ხის ფანქარბის მარბილი. რთმდბის აშარბს ბამოქმედვი ბასიამს – რადიოსარბი მომარბიბა სდვს თავისაშარბი ხიბდს. საბსართულიანი ფიგურის ბაღასარბა ორბამოქმედვი. ხოლო ორსართულიანი ფიგურა ბრთყელი ბაღასარბიბთა დასარბებული. შენობაში და მის მიმდებარე ბანს სხვადასხვა სასტამბო დანადგარი. რთმდბის უფარბილი არის მიმრბებული. 1990–იანი წლებიდან შენობაში იმდებოთ ბაღასარბიბული პრობა ოტახები სხოქრობან.	

ბუფერული მუნიციპალიტეტის შემოქმედებითი სივრცეების განვითარება პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა			
N	შენიშვნის მონაცემები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
22	ყოფილი ბუფერული და მოუპოვებელი უნივერსიტეტის (ბუ) ქოქაუნი ბუფერული		
	მისამართი: უნივერსიტეტის ქუჩა №1, ქალაქი ბუფერი საქადაგოგო ქოქა: 43.31.42.527 საქართველოს ფორმა: ქოქა საქართველო შენიშვნის მონაცემებით ფართობი: 3389, 85 მ2 მინის ნაქვეთის ფართობი: 607 მ2 ბუფერი მონაცემთა ბაზასთან: :	ბუფერული და მოუპოვებელი უნივერსიტეტის (ბუ) და II ქოქაუნი ახალი ქუჩა 1984 წელს, ისინი მდებარეობს ქ. ბუფერული და წარმოადგენს ქოქა საქართველოს. შენიშვნები 5 სართულიანია და ნაგებია რკინაბეტონის ქარკასით. ხოლო საკვლედი მასალა გამოყვანილია ბლოკი. უნივერსიტეტის და მდებარეობის მან, რომელიც შენობა და მოუპოვებელი მდებარეობს, და რომელიც მან ბლოკი მდებარეობს მდებარეობს. საფასურად ფანჯრების უნივერსიტეტ არის მდებარეობს. 1992–93 წლებიდან შენობის ნაწილი დატოვებული აქვს იმდენი მდებარეობს აქვს მან. * ბუფერული და მოუპოვებელი უნივერსიტეტი (ბუ) 1991 წელს დაარსდა. ეს აქვს და ქოქაუნი უნივერსიტეტი იყო იმ დროის საგანმანათლებლო უნივერსიტეტი აქვს მან 2012 წელს შეიქმნა.	

[illegible]

 			
N	 	 	
24	 		
 	 	 	

გუბერნიის მუნიციპალიტეტის შრომატევადებით სიჭრაცების განვითარება არომატის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა			
N	შენიშვნის მონაცემები	შენიშვნის აღწერა	ფოტო
25	ყოფილი საავადმყოფოს შენობა კომბინატის დასახლებაში, გუბერნია		
	მისამართი: ბასარკოვ ჯანაშვილი ქუჩა, ქალაქი გუბერნია საქმიანობის კოდი: 43.31.62.757 საქმიანობის ფორმა: სახელმწიფო საქმიანობა შენიშვნის მონაცემებით ფართობი: 5500 მ2 მინის ნაქვეთის ფართობი: 7057 მ2 ბმული მონაცემთა ბაზასთან:	შენიშვნა მდებარეობს ქ. გუბერნიაში კომბინატის დასახლებაში და წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. შენიშვნა სავარაუდოდ 1970-80-იან წლებში აშენდა. ოთხსართულიანი შენობა, არის მიწოდებული ნახევრად მშენებარე მდგომარეობაში. დათვალიერების შედეგად ჩანს რომ სამშენებლო სამუშაოები არ არის დასრულებული. შენობა აშენებულია რკინა ბეტონის კონსტრუქციით. ფასადის ქედები ამოყვანილია აბრით და მსხვილი ბლოკით. ფასადის ქედები არ არის გადასრული. შენობა გადახურულია ორქანობიანი სახურავით და დაფარულია ღიაფენის ფურცლით. ამჟამად შენობაში იმდენი მალაქები დგას, ვიდრე არის მოსახლეები ცხოვრობენ.	

[illegible]

[illegible]

გუბერნიის მუნიციპალიტეტის შრომისუნარიანობის განვითარება
პროექტის ფარგლებში გამოვლენილი ობიექტების მონაცემთა ბაზა

N	გუბერნიის მონაცემები	გუბერნიის ალტერა	ფოტო
28	სოფელი ბანაკი ქვეყანაში		
	ბანაკი	სოფელი ქვეყანაში მდებარეობს გუბერნიის დასავლეთით 10 კილომეტრის დაშორებით. სადაც 1990-იან წლებში აშენდა ბანაკი. რეგიონის განვითარების დიდი მნიშვნელობის მქონე პროექტის ფარგლებში ახალი მდებარეობისთვის გადასახლებული მოსახლეებისთვის აშენდა ახალი სახლი. მდებარეობს ახალი სახლი. მდებარეობს ახალი სახლი. მდებარეობს ახალი სახლი.	

შემოქმედაბითი
კლასბერებისა და
სივრცეების კვლევა

